

# Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

## RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

### Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

# Akbaba

RAMAZAN DAVULU



BÜYÜK YIL SONU ÇEKİLİŞİNDE:  
**bir defada**

**11**  
**milyon**  
**lira**

tutarında ikramiyeler...

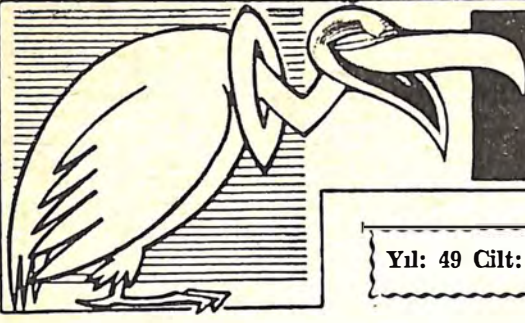
SİZE DE EN GÜZEL YUVA...  
SİZE DE SERVET.

**YAPI ve KREDİ BANKASI**

Daima en iyi hizmet

Y 685

(Reklâm Moran : 2984 — 162)



# AKBABA

Yıl: 49 Cilt: 21 Sayı: 46

\* Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ \*

3 Kasım 1971

\* Fiyatı: 150 Krş

## DEMİREL'E AÇIK MEKTUP

**S**AYIN Demirel, Determinist düşünceyi katı biçimde yorumlayan, yani insanların tarih tarafından kendilerine verilmiş rollerin bir adun bile dışına çıkamayacağına ve kendi iradeleriyle tarihin akışında hiçbir değişiklik yapamayacağına inanan kimseler için şimdi size yazmaya başladığınız mektup gibi belgeler sadece sadıklık örnekleridir.

Biz hiçbir insanın yüzde yüz kukla olmadığına, herkesle konuşulup anlaşılabilmesine ve kişi iradesiyle toplum rotasının bir derecede kadar değiştirilebileceğine inandığımız için size sağduyu çerçevesinde seslenmekte yarar görüyoruz.

Her şeyden önce şunu kabul ettiğimizi belirtelim:

Türk aydınlarının bir bölümü 1965 yılından bu yana size karşı tutumlarında zaman zaman teşhis ve ölçü yanlışlarına düşmüş, bazı haksızlıklar etmişlerdir.

Çok partili politika tarihimize benzeri görülmemiş ağırlıktaki ısrarlı saldırılar karşısında korumayı başardığımız soğukkanlılık ve hoşgörünün kazanmış olduğu iyi notlar bugün de sicilinizden silinmiş değildir. Yüzyıllardan beri süregelen yahut tohumları 25 yıl önce atılmış tersliklerin tüm vebalini sizin sırtınıza yüklemenin de haksızlığı ortadadır. Ayrıca, bilerek yahut körükörüne yabancılara hizmet ettiğiniz kabildinden iddialardaki yanlışları —birçok konuda tâviz vermenizden yakınlardan o yabancılardan size sırt çevirmeleri ile— açığa çıkmış bulunuyor.

Şurasını da kabul etmek gerekir ki siz kendi saflarınızda yuvalanan faşist eğilimli tutucularla kapıştığınız ve partinizi onlardan temizlediğiniz zaman kimse alkışlamadı. Tersine, bunun saflarınızda yarattığı sarsıntıdan yararlanarak saldırıların arttırılması yoluna gidildi ve siz bazı tertiplerle tâvizlere itildiniz.

Böyle karşılıklı yanlışlar ve inatlaşmalar sonunda 11 Mart 1971 durumuna gelindi, 12 Mart Muhtırası verildi. Siz o günü izleyen süre içinde başka partiler ve gruplarla gereksiz çatışmalar yaratmaktan dikkatle kaçınan, iç barış ve huzura her şeyden çok değer veren bir tutuma dönmüş görünerek tekrar iyi puanlar topladınız.

Ne vakte kadar? Taaa Ekim ayına kadar.

Ekimin özelliğini hepimiz biliyoruz: O ay içinde reform tasarılarının en önemlisi olan toprak mülkiyeti düzenlenmesiyle ilgili ilk teklifler Meclise geldi.

Ve siz birdenbire hırçınlaştınız. Alınganlıklara, tartışmalara, suçlamalara yöneldiniz. Kaynağı pek anlaşılamayan bir patırtı çıktı diye hükûmete desteğinizi geri alıp bütün kabinenin karşısına dikildiniz.

Şimdi sesinizi yükseltiyor, sorular soruyor, gözdağları vermeye kalkıyorsunuz:

— Neyiz biz? Rejimin adı nedir? Bunun adını Anayasa koymuştur. Ya Anayasa vardır, ya da yoktur!

— Bizim oylarımız olmasaydı, bu hükûmetin güven almasına imkân var mıydı? Anayasa değişikliği konusunda da hükûmete iyi niyetle yardımcı olmuşuzdur. Buna rağmen görülüyor ki bu hükûmet kuruluşundaki aksaklıklar sebebiyle başarılı olamamıştır.

— Siyasî ortamı genel seçimle-

re götürecektir bir hükûmet kurulmadıkça, memleketin içinde bulunduğu siyasî buhrandan kurtulmasına imkân görmüyoruz!

Bu sözlerinizin ne derecede kadar haklı sayılabileceğini burada araştırarak değiliz. Ancak, akla hemen başka soruların geldiğini söyleyeceğiz:

— Bu sözleri niçin 13 Mart günü ortaya dökmediniz? Hükûmetin kuruluşunda aksaklıklar bulunduğu inancına bugün mü ulaştınız? Seçime gitme gereğini altı ay bekledikten sonra şu sıra hatırlayivermeniz hikmeti nedir?

Sayın Demirel, en büyük akılsızlığın insanın karşısındakileri aptal sanması olduğunu hatırlatmamıza izin veriniz. Bugüne kadar güven oylamasında ve Anayasa değişikliklerinde hükûmeti desteklemiş bulunmanızı sırf bir iyi niyet belirtisi diye ileri sürüşünüz ortaokul öğrencilerini bile gülümsetir.

Evet, bugüne kadar hükûmeti desteklediniz. Çünkü Erim kabi-

nesi işinize gelen şeyleri gerçekleştireyordunuz. Sizin de güvenliğini tehlikeye sokan çalkantıları yatıştırmak, iş hayatının istediği istikrarı sağlamak, hasımlarınızın en sivrilerini etkisiz duruma getirmek, Anayasayı özgürlük kısıtlayıcı yönde değiştirmek... Bunlar hep sizin de yapmayı pek çok istediğiniz halde gerçekleştirmeye gücünüzün yetmeyeceğini bildiğiniz işlerdi.

Şimdi ilk defa sizin yönünüzün tersi doğrultuda projelere geldi sıra. Toprak Reformu bunların birincisi. Ve siz bağırıp çağırma-ya başlayarak kavga çıkarıyorsunuz.

Bu mudur iyi niyet?

Hakkınızdaki eski iddialar ve söylentilerin birçoğu değişik oranlarda boş çıktı ama, size yöneltilen temel suçlama tastamam ortada duruyor ve son davranışlarınızla gitgide inanırılık kazanıyor.

Diyorlar ki:

— Süleyman Demirel köyden çıktığı halde köye sırt çevirmiş bir kişidir. Sırf üslup yakınlığıyla ve kurnazlıklarla köylüyü aldatıp oylarını alır, sonra yoksul halkın düşmanlarına hizmet eder. Toprak Reformunu da, sosyal adalet yönündeki bütün başka düzeltmeleri de engellemek için elinden geleni yapacaktır.

Bugün çok önemli bir yol ayrımındasınız. O iddiayı kesin yargı haline getirip ülkemizi daha dar boğazlara sokmak da, haksız çıkarmak da sizin elinizde.

Eğer ikinci yola gidecek gücünüz yoksa, AP. Genel Başkanı sıfatıyla gerçekten eski ilişkiler ve verilmiş sözler yüzünden elinizi kolunuzu bağlı sayıyorsanız, istifa ediniz.

Gerçekleri görebilen herkesten ömrünüzün en yüksek puanını alır, öyle kişiler çoğaldıkça tarihin de azerinini perçinler, şu sıra bir zaman başınızı dinler, günün birinde çok daha sayılıp sevilen bir yönetici olarak görev yapmak fırsatını kazanırsınız.

Bu fırsatı çöp tenekesine atmayacağınız umuduyla...

AKBABA



Demirel'in ağızındaki bakla!



# YIPRANMAMIŞ BİR LİDER

## vedat saygel

**K**ABAĞIN benim başıma patlayacağını doğrusu hiç ummuyordum. Zira yönetici heveslilerinin öyle bol olduğu bir ülkede yaşıyoruz ki, her konuda herkes en azından bir uzman!

— Fiyatlar aldı başını gidiyor, diyecek olsan:

— Efendim, bu ölçsüz artışlar önlenmesine önlenir ama, mücadele etmesini bilmiyorlar. Ben olsam... diye kapar lafı ağzından.

«Olsam» demesiyle de olur mübarek!...

— Kış gelmeden odun satışlarındaki şu başıboşluk giderilmezse...

— Efendim, giderilir ama ilgililer kesin tedbir almasını bilmiyorlar. Ben olsam...

Hele reform çalışmalarının uzaması, bir anda yüzbinlerce Başbakan adayı kazandırdı memlekete: Ben olsam...

Nezaketen sonunu getirmesini beklesen, sabredemezsin. Fikir sahibi bir iki kişi olsa, dinler görün, kurtul. Tanıdık tanımadık önüne gelen, «Ben olsam» la başlıyor konuşmaya.

Sabah işe giderken çalıştığım hanın kahvecisi de yolunu kesince:

— Tamam, dedim kendi kendime. Bizim kahveci de kafasını bu konuya taktırdıysa, reformlar daha şimdiden çıkmaza girdi demektir!

Ne içeceğimi sormadan, selâm vermeden:

— Seninkiler gene takışmışlar, diyerek salladı elindeki gazeteyi.

Kimle kimin takıştığını, takışmalarındaki nedeni biliyormuşum gibi sordu ardından:

— Uzlaşacaklarına aklın yatıyor mu?

Dudak büktüm.

— Bana sorarsan, bunlar da gelececek bu reformların hakkından. Neden dersen, bu gibi işler tartışmayla, pazarlıkla istenilen sonucu vermez. Ben olsam...

Dinlemedim gerisini! Aklımın ermediği, bilgimin yetmediği işlere, ne diye yoracaktım kafamı! Ama o düşünürmüş, düşünsün. Kendini topluma adanmış bir kimsedir bizim kahveci. Personel Kanunu daha söylenti halindeyken, «Bu kanun da hursuzluğu önlemeyecek» demişti. «Ben olsam...»

Sonra gecesini gündüzüne katmış, kendi düşüncesine göre bir taslak yapmıştı. Bulduğu formülün ana hatlarını anlatmaktan, çay kahve yapmaya vakit bulamıyordu. Artık onun «Ben olsam»ını dinlemekten usanmıştık. Ama aylarca da mecburen dinlemiştik.

Daireye girdim, bizim masa arkadaşlarından ellilik İlyas efendi:

— Reformlar gene tehlikede, diye sırttı.

Yahu bana ne birader?

— Ben olsam... Kime sorardım fikrini?...

İlyas efendinin de kahveciden kalır yanı yoktur. Toto oynamadığı halde bir zamanlar kuponu kalem eline alır, Tanrının günü oynayanlar hesabına onüçü garanti tutmanın formülünü arardı.

Müdürün odasına girdim.

— Henüz biz o olgunluğa erişmedik, diyordu karşısındakine. Bu reformun mutlak yapılması mı gerekiyor? Ben olsam...

Akşam eve döndüm, daha kapıdan girerken bizim kayınbiraderin sesi ni duydum:

— Ben olsam...

Babasına anlatıyordu her halde. Kafam kazan gibi, aldım eşimi çekildik odamıza. Çekildik ya, erkeksen uyu bakalım:

— Ben olsam...

Eyvaah! Biz de yakalandık mı aynı hastalığa!

— Ol bakalım, dedi bir ses. Bu işle seni görevlendirdik.

— Olamam, diye yalvardım. Başkasını isterseniz tavsiyede bulunurum ama ben olamam!

— Hayır, olacaksın! diye dayattılar. Bizim de yıpranmamış bir lidere ihtiyacımız vardı zaten.

Kahvecinin, müdürün, bizim masa arkadaşları İlyas efendinin adlarını verdim.

— Onlar çoktan yıprandı, dediler. Yıllardır sorunlara az kafa patlatmadılar.

— Bırakın birader, olamam, istemiyorum, diye debelenirken eşimin dirseği boşluğuma dayandı:

— Ne oluyorsun ayol?

— Suss, diye fısıldadım. Başbakan olmam teklif ediliyor da...

— Uykundan olacağına Başbakan ol, gitsin!

Teklifte bulunanlar:

— Tamam, dediler. Karının sözünden de çıkamazsın ya! Yapacaklarını yap bakalım.

Sırtını dönmüş, mışıl mışıl uyuyan eşime fısıldayarak müjdeyi verdim:

— Oldum.

Uykusunun arasında mırıldandı:

— İyi ya canım, konuşmak için sabahı yok mu bu gecenin?

— Var ama, hemen işe başlamam gerekiyor.

— Başla öyleyse.

Başlayacağız ama... Hay Allah! Daha önce hiç Başbakan olmamıştım ki, işe neresinden başlanacağını bileyim!

Neyse, bildiği kadarıyla yardım ettim eşim:

— Mal beyanında bulun önce.

— O nasıl şey öyle?

— Bir kâğıda neyin varsa yazıp, altına çakacaksın imzanı.

Yataкта yan dönüp başladım yazmaya: «Cebimde, maastan kalan yüzonvedî lira param, başımda ağrı, midemde devamlı yanma, dizlerimde romatizma var.»

İmzayı da attım, oh, mal beyanı tamam!

— Şimdi ne yapacağız?

Bizimkinin uykulu sesi duyuldu:

— Reform mu yapacaksın, ucuzluk mu getireceksin ne yapacaksan yap da, artık uyu Allahşakına!

Öyle güzel işler yapmalıydım ki, yaptıklarımla bütün «Ben olsam» diyenlerin ağızlarını açık bırakmalıydım! Cesur bir kararla şehirleşme sorununu aldım ele. Bir yandan plânları çiziyordum, bir yandan küreği kapmış harç karıştırıyordum. A. mele, usta, müteahhit hepsi ben! Yarım saat sürmedi beş-on gökdele ni bitirmem. Gecekondularda oturanları soktum içine, eşyalarını da kendim taşıdım üstelik, boşalan harabelere vurdum kazmayı! Biraz yordum ama, şehirde tek gecekondu bırakmadım!

Bu kez daha önemli reformlara yöneldim, sağdan soldan kıpırdanmalar başladı. Yaptıklarımın hoşnut olmayanlar vardı demek. En iyisi, halkın içine girip kendileriyle konuşmalı, düşüncelerini, özlemlerini öğrenmeliydim. Fakat benim kim olduğumu hiçbir zaman bilmemeliydiler. Kendilerinden biri gibi karşılarına çıkmalı, üşüşükleri kahvelere girmeli, sohbetlerine katılmalıydım. Bir fabrika işçisi gibi...

O halde...

Giyim değişikliği yapmam gerekiyordu. Kimildamamdan uykusu kaçmış olacak, sordu eşim:

— Rahat dursana ayol. Gene ne yapıyorsun?

— Halkın arasına girmek için kıyafetimi değiştiriyorum, dedim.

Horultulu bir sesle:

— Anlarsın o zaman, dedi. Her günkü giyimimle gitt ki, yadırgamasınlar. Hem şu işleri bitir de zıbar artık!

Girdim aralarına. Topraksızlara, parasız toprak dağıtacağımı anlattım, dakikada anladılar söylediklerimi. Sırtını sıvazladılar. Karacılar, 99 yıl vâde ile kendilerini ucuz ev sahibi yapacağımı söyledim, omuzlarına aldılar. İşsize fabrikalar kuracağımı bildirdim, dakikalarca alkışladılar.

Sonra, alkış seslerine benzemeyen başka sesler duyuldu:

— Nasıl yapacaksın bunları? Parâmenterlere danıştın mı?

— Yoo, dedim.

— Toprak sahipleriyle konuştun mu?

— Hayır...

— Diğer partilerle anlaştın mı?

— Yooo...

Kara kara bir sürü gölge, kurduğum dertsiz ülke ile benim arama grip omuz omuza verdiler:

— Pekî bu işleri gerçekleştirecek kadar paran var mı? diye sordular.

— Cebimde yüz küsur liram var, dedim.

Bir kakkaha koptu, kulaklarımın zarı patladı sandım!

— Yetmez!

— Yetmezse bu maaştan da bir yüzlük ayırmaya çalışırım.

Gülmelerini kısa kestiler bu kez. Biri sordu:

— Beni tanıyor musun sen?

Kaşlarını kaldırdım.

— Ben, Güçlük'üm!

Bir diğeri güldü:

— Ya beni?... Beni tanıyor musun?

— Hayır.

— Ben, İstifçi'yim, Karaborsacı'yım, Yolsuzluk'um!

Sonra hep bir ağızdan sordular:

— Sen kimsin?

— Ben, düzensizlikleri gidermek için görevlendirilmiş idealist bir kişiyim.

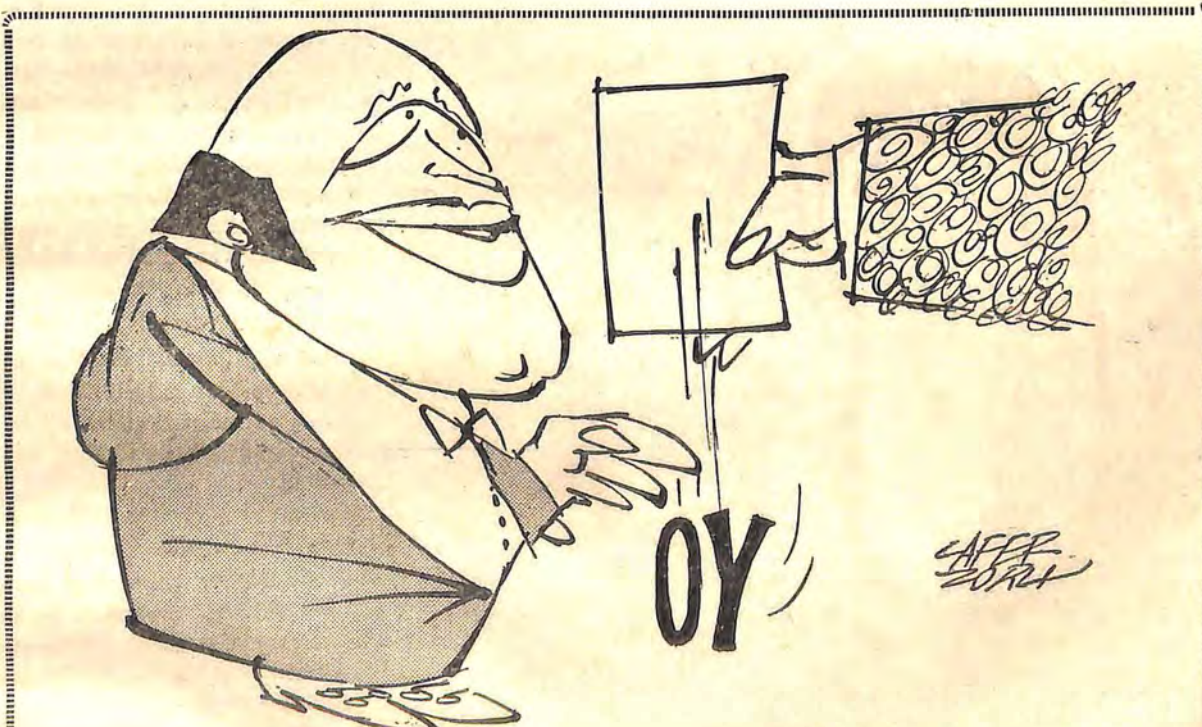
— Aferin, dediler. Hep öyle kal.

Ben kalacaktım ya, konuşmayı kestiler, kulağımdan tuttıkları gibi başımı geldiğim yöne çevirdiler, po-poma tekme indirip bilmediğim bir yere gönderdiler!

Gözlerimi açtım, gün çoktan ışı-mış. Çabucak giyindim, verilen gö-revi iade etmeye bile vakit bulama-dan işe yetişmek için dışarı fırlar-ken, yanımdan geçen iki kişinin ko-nuşması kulağıma çalındı:

— Neler yapılmaz azalım, diyor-du biri. Ama yapacak adam ner-dee? Ben olsam...

**Vedat SAYGEL**



Yazısız

**SONBAHARDA  
ANKARA**

«Ölümler sanırlar ki, diriler her gün helva yiyorlar».

Başka illerde oturanlar da sanırlar ki, tüm Başkent halkı, bu günlerde son derece heyecanlı anlar geçiriyorlar.

Hiç de öyle değil.

Ankaralıları bu işlerle çoktan ilgilerini kestiler. Dikkatlerini dahi çekmiyor bu tür olaylar. Sadece, o akşam yemeği biraz ilgi çekti o kadar. O da, işin içinde bir «yemek» vardı da ondan. İlgi ise yemekte konuşulanlara değil, yemegeydi.

Herkes:

— Acaba yemekte neler vardı? diye merak etti, o kadar.

Sonra baktılar ki yemekler de öyle şatafatlı bir şeyler değil, o ilgi de söndü.

Ankara'da, işi gücü politika olanlar, zaten kararı önceden basmışlardı:

— Bu iş öyle, yemekle içmekle çözümlenmez.

— E, peki ne yapınlar?

— Bir de oruç tutmayı denesinler.

— Yahu o işi biz yıllardır yapıyoruz da yine bir şeyi çözümleyemiyoruz.

— Öyleyse siz de yemek yemeyi deneyin...

Velhasıl politikacılar yine kendi dalgalarında. Halk ise bütün bunların hepsinden bıkmış. Et'in ekneğın düzene girmesi onlara yetecek ama, o bile yok ortada.

Politika Ankara'nın belirli bir bölgesinde yapılır. Kızılay'dan pek öteye, yani Ulus tarafına geçemez. Bir zengin eğlencesi gibi Yenışehir'e hapsedilmiştir âdeta.

Bulvar Palas Oteline giderseniz politika dinlersiniz ama, Büyük Ankara Oteline gidenlerin niyetleri başkadır. Orada, ya yeni bir sevgili bulurlar ya da eski sev-

gilileri trampa ederler. Politika konuşulsa bile, dış politika konuşulur.

Daha bir züppecedir orası... Mevsim sonbahar olunca, geçen yıldan kalma maksiler yine çıktı ortaya. Bulvarda, maksipardesünün yırtmacından görünen şortlu bir kadın bacağı, ünlü bir politikacıdan daha çok ilgi çekiyor.

Moda konusunda Ankaralı kadınlar, İstanbullulardan daha hızlılar galiba. Yakında sonbahar ve kış defileleri başlar. Defilenin birinden bir elbise kapan Ankaralı kadın, soluğu Bulvar'da alır.

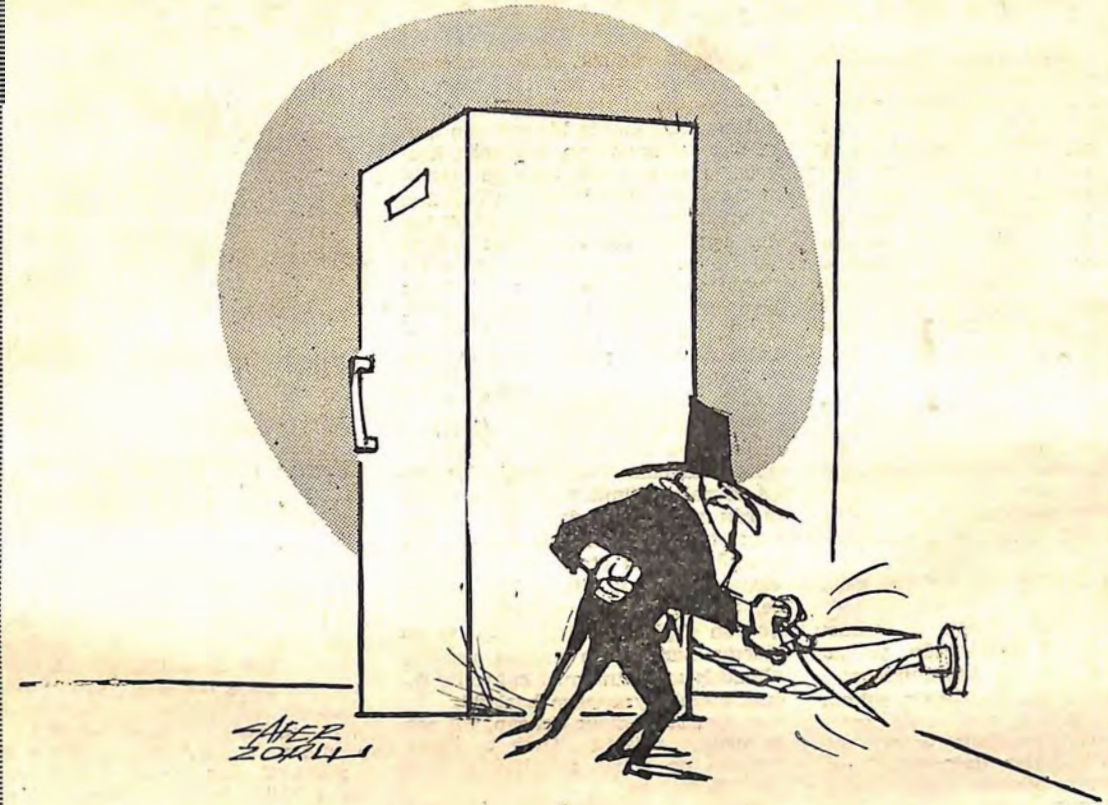
— Peki ama, ne olacak bu işin sonu?

— Mini eteğin mi?

— Yok canım!... Şu siyasi bunalımın?

— Sana ne yahu?...

«Buhranı buzdolabına koyduk.» — N. Erim —



Yazısız

— Öyle deme birader!... İşler sonunda gelip, bir yemeğe dayandı.

— Ahçı mısın?...

— Yoo...

— Öyleyse ne diye, işler yemeğe dayanınca telâşlanıyorsun?

— Demirel: «Çizgi çekildi» demiş. Erim ise: «Çekilmedi» demiş.

— Ne çizgisi?... Yaya geçidi mi yapıyor yine yoksa?...

— Yok canım!... Erim: «Rejimin çizgisi çekilmedi» demiş. Demirel de: «Çizgiyi Anayasa çeker» demiş.

— Eee?...

— Yani, rejimin yönünü gösteren çizgi demek istiyorlar.

— Trafik işareti gibi desene.

— Evet.

— Öyleyse meraklanma. Ankara'da trafik düzenlidir.

— Bir de «Buzdolabı» işi var. — Taksitle alacaksın biraz daha bekle. Kışın buzdolabı satışları ikramiyeli oluyor.

— O değil canım. Hani Erim: «Buhranı dondurup buzdolabına koyduk» dedi ya...

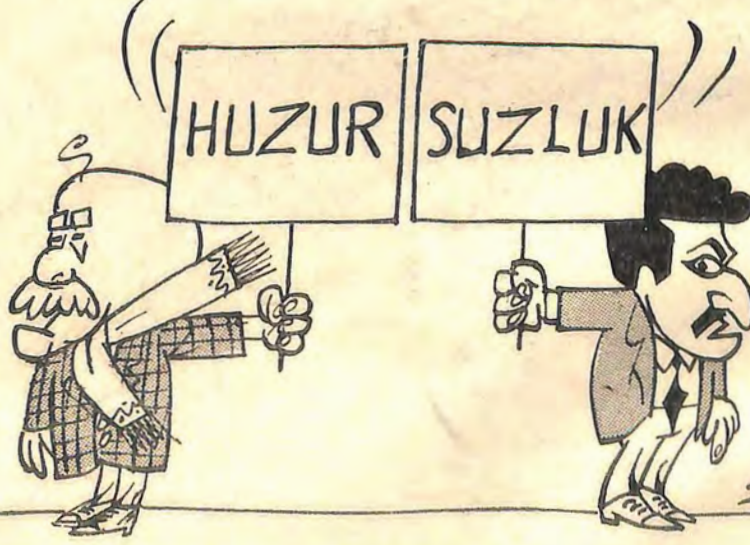
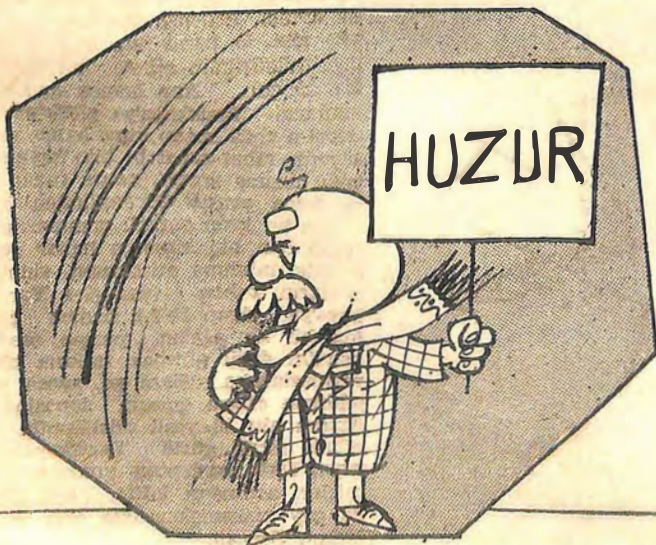
— Bence sağlam bir yol değil. — Buhranı dondurup buzdolabına koymak mı?...

— Evet.

— Neden?

— Öyle günler yaşıyoruz ki, her buhranı dondurup buzdolabına koymaya kalkarsak, buna ne buzdolabı yeter ne de buzhane. Stadyomları buzhane yapmak zorunda kalırız sonra. Bir de, bütün bu dondurulmuş buhranların hep birden günün birinde buzlarının çözöldüğünü düşün...

Mehdi ZİT



— CHP. lideri, partideki huzursuzluğu resmen açıkladı. —

# Kasabaya bir kız geldi

O güne değin kimse kasabadaki mal müdürünün varlığını farkında bile değildi. Gerçi, devletle para işi olanlar, memurlar, muhtemeller mal müdürünü çok iyi tanırlardı ama, bizim gibi genç takımının çoğu adamın mal müdürü olduğunu bile bilmezdi. Bu kuş uçmaz kervan geçmez ufaklık kasabada bir avuç memur, ancak kendi aralarında toplanırlar, kendi aralarında konuşurlardı. Ama işte o günden sonra, hani kasabaya gün aşırı gelen otobüsün beklendiği günden sonra, tüm kasabalı bir anda mal müdürünü tanıyverdiler... Öğleden sonra, saat iki sularıyla. Mal müdürü, bizim kasabanın her yanı dökük otobüsünün gelip konakladığı kahvenin önünde bir ileri bir geri geziniyordu. Arada bir, gelen geçen memur arkadaşlarını selamladıktan sonra:

— Hiç, diyordu, bir yolcum gelecekti de...

Belliymiş yolcu dediği, ya babası gelecekti mal müdürünün, ya kayınvaderi, ya da kayınbiraderi... Çünkü, bizim bu kasabanın yolunu kadınlar, hele hele o bindokuzyliz ellibir model otobüsün yaysız koltuklarına kadınlar dayanamazlardı. Bir keresinde bilmem hangi kaymakamın kavnanası gelecekti de, daha yol, o gelmezden bir ay önce düzeltildi. Ama ardından bir yağmur, bir sel, zavallı kadıncağız kasabaya geldiğinde, otobüsün içinde ne derse ölüştünü bulacaklardı. Bitmişti zavallı hoplarken, zıplarken, kafasını otobüsün tavanına pat küt vururken...

Biz gençlerin de toplandıkları kahve o meydanlıktaydı. Küçük kasabanın egencesi n'olur ki? Toplanırsın kahveye, gelsin kâğıt, gitsin domino, at tavlayı, sür dama-yı... Otobüs uzaktan gözüküyordu bile hiçbir kıpırdama olmadı hiçbirimizde. Biliyorduk çünkü otobüsün içinden ne çıkacağını, ilk kez şoför Mesut ağa atlayacaktı içinden her tarafı toz içerisinde, sonra muavin Reco, onun ardından üç beş yolcu, hepsi de bitkin, hepsi de sanki şehirden değil de hacdan gelmiş gibi yorgun argın... O gün de aynen diğer günler gibi oldu, önce şoför Mesut ağa atladı arabadan, ardından muavin Reco... Amma bugün bir değişiklik vardı, muavin Reco, elinde kıpkırmızı bir çanta tutuyordu, üstelik mal müdürüne de gülümsüyordu.

du... Mal müdürü, hızla otobüsün kapısına yaklaştı ve:

— Şencaan! diye bağırdı...

Aman Allah, öyle bir şen can indi ki otobüsten aşağıya, bir anda kahvede tavla takırtısı, domino şıkırtısı, kahve gürültüsü kesiliverdi... Kıpkırmızı bir mini etek, mini eteğin altında tozla daha beyazlaşmış iki düzgün bacak, beyaz kalın kemerin sıkıttığı incecik bir bel, belin üzerinde sarı bir blüz, blüzün altında iki tane iri göğüs, mavi gözler, kalın dudaklar ve ismi gibi şen bir kahkaha:

— Enişteee!

Ulan ne mutlu böyle bir ahuya enişte olana be...

Değil tavlalar, değil dominolar, değil damalar, tümünden kahvenin kalbi durdu sanki o anda... Biz kasaba gençleri, daha ancak gazetelerde görmüşüz mini eteği, böyle birdenbire canlısını otobüsten iner görünce, ağızımız bir karış açık kaldı... Şencaan değil bir afet... Eh, böyle sinema her zaman kasaba yerinde olmadığı için tümümüz kahvenin dışına çıkıp seyretmeye başladık.

— Ay aman, diyor Şencaan, yol pek berbatmış enişte... Oysa ki İstanbul'dan ne rahat gelmiştik... Ama buraya gelince...

Ses soluk çıkmıyor kahveden, tüm gözler bir çift göz olmuş, Şencaan'ın dudaklarına bakıyor...

— Ablam nasıl ablam?... — İyl çok iyil!

Sonra muavin Reco geliyor yanlarına:

— Çanta, diyor...

— Ver bana, diyor mal müdürü...

Biraz sonra, mal müdürünün elinde çanta, yanında baldızı uzaklaşıyorlar... Herkes masasına oturuyor, ama kim kaç kaç atmıştı, kim pulu nereye sürmüştü, kimin elinde hangi taş vardı, kimsenin bildiği yok ki... Hepimiz kiplün başında aldık soluğu... Sonra Reco geldi kahveye, tüm gözler bu kez Reco'da.

— Yaaa, diyor Reco, vallaha ben de şaşıtm, lan dedim gendi gendime, havadan bi yıldız mı düşdü bizim otoposun içine... Dinime Allahıma, kaç senedir bu otoposta çalışırım, böyle bi gancık daha binmemişdir otoposun içine... Efendi siz onu Gınalı Çeşme'nin başında mola verdiğimizde görecekdiniz...

Sanki sözleşmişler gibi, beş ağız birden çağırıyor kahveciyi:



**MUZAFFER İZGÜ**

— Lan Veyseeel, bak Reco ne içecek?

— Efendi, diyor muavin Reco, geldik mi Gınalı Çeşme'ye, ben, baci, dedim, biz burda bi saat moturu soğutmak için dururuk, sen de isdersen en, şöyle bir elini yüzünü yıka, hava al... Dedi bana, kimse garışmaz mı, ben, yooo, dedim, çok namışlıdır bizim buralar, kimse garışmaz. Yannis annadin, dedi, yani şu şefdali bahçesine girip bi iki den goparsam, bişe demezler mi? Yoo, dedim, heç bişe demezler... Girdi gardaşım şefdali bahçesine, dala uzanışında sanki benim canımdan can geder...

Salak Bedo, sormasın mı:

— Niye? diye.

— Tuuu, dedik tümümüz Bedo'ya, ulan niye olur ki. Uzanınca eli havaya kalkar, eli havaya kalkınca da fisdanı havaya kalkar...

Bedo'nun kafası ısındı:

— Ha bu güççülcük etek?

— Yoo, anayın çamaşır fisdanı.

Muavin Reco:

— Sona, dedi, ordan geldi çeşmenin başına... E gardaşım orasını anlatmayım, sona gece rüyanıza girer...

Hep birden bağırdık:

— Annat lan işde, annat...

Reco, anlatmasını bitirdiğinde herkes derin düşüncelere dalmıştı.

— Biliyonuz mu? dedi Reco, şimdi ben bu gece, onun otoposta oturduğu goltuğun üstünde yatacam...

— Lan, dedi Arap Fethi, hele bi çıkak otoposun içine, bize oturduğuyeri gösder.

— Yoo, dedi muavin Reco, orası

benim, heç kimse garışamaz.

— Oğlum elinden alan yok, bi görrek, o gadar.

Üç gazozuna zorla razı ettik Reco'yu... Yirmi kadar genç, otobüsün içine dolduk.

— Na, dedi Reco, işte şu goltuk... Şuraya oturdu, şu goluynan da pencireye dayandı...

— Lan, dedi, Kambur Osman, bi kere oturiyim şuraya, namissızım sana iki dene yımırta...

— Olmaz oğlum, dedi Reco...

— Üç yımırta...

Her birimiz bir şeyler vadedip birer kez oturduk koltuğun üstüne.

İşte o günden sonra kasabada, tavla zarları Şencaan'ın şansına atılmaya, domino taşları Şencaan'ın şansına konmaya, dama taşları Şencaan'ın şansına sürülmeye başlandı. Öyle ki, herkesin iki lafından bir tanesi Şencaan...

— Haberiniz var mı, bugün Şencaan gabak yiyor...

— Lan nerden biliyon?

— Mal müdürünü gabak alırken gördüm.

— Lan aman gidek biz de gabak alak da, onun yediğinden yiyek...

O güne değin hiç yüz vermediğimiz mal müdürünü artık hangimiz yolda görsek, iki adım öteye çekiliyor yol veriyoruz. Hattâ, acaha Şencaan'ı görür müyüz diye, bazıları mal müdürünün pazardan aldığı sepeti bir hamal gibi evine dek taşıyoruz... Şencaan'ı görmesek bile, ondan sonra bol bol kahvede çaylar kahveler içiyoruz...

— Arkadaşlar, sepeti almaya o geldi, ne vardı üzerinde biliyor musunuz?

— Ne vardı?

— Gardaşım hani şöyle cam gibi şeylerden, içi ayan beyan, sanki her şey ortada...

— Aboooov...

— Sona sepeti alırken, ell elime deydi, bi yumuşak bi sıcak... Sona sepeti alıp yukarıya çıkarken, e gardaşım vallaha billâha canlar dayanmaz...

— De annatsana lan!...

— Yooo, gelsin baalım bizim gazoz...

— Getir lan gavecî şuna bi gazoz. — Sona gardaşım, aşşaya endi, elinde bi şekerlik, zahmet oldu size, buyrun bi şekerimizi alın... Sona o sırada gapı açık olduğundan bi rüzgâr, abooov hele hele...

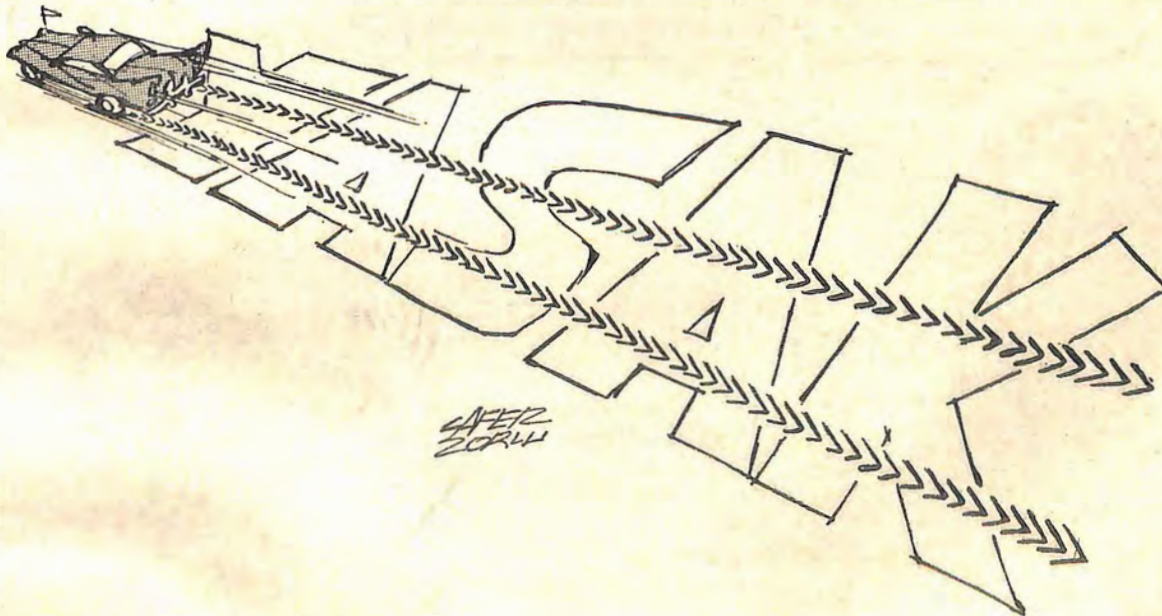
— De anlatsana lan gerisini...

— Yooo, bi orta gave olursa...

— Lan gavecî, yap şuna bi orta gavee...

Önceleri anlatılanlar gerçektir biraz ama, sonradan hepsi yavaş yavaş hayâl mahsulü olmaya başladı. Nasıl olsa Şencaan hakkında ne anlatılırsa anlatılsın, çay olsun, kahve olsun, gazoz olsun anlatan tarafından bedava içiliyordu... Hattâ son zamanlarda anlatana görünmez tarafından şarap şişesi bile açılmaya başlandı. Arap Fethi, saftır maf-tır amma, nedense punduna getirmiş işte. O pazar bir bakmış ki, mal müdürünün elinde bir sepet, bir de çul... Hop hemen anlamış bunların Yarıkkaya'ya gittiklerini. Gerçi o anda koşup kime haber verseymiş, rahat rahat bi kilo kaymak yağı almış amma, sonra orası ana baba yerine döneceğinden hiç kimse bu işten yararlı çıkamazmış. Onun için hiç kimseye haber vermemiş, takılmış arkalarına, sınımış çalıların ardına, varmışlar Yarıkkaya'ya... Arap Fethi, hemen çık-mış bir ulu ağacın tepesine, orada kendini değil görmek farkına bile varmazlarmış... Hani şu, geçen yıl yıldırım düşen çınarın tepesine... Ağacın altı bi yeşil düzlükmüş, önünde gürül gürül Yarıkkaya'nın suyu. İkkin haşlanmış yumurta yemişler, ardından köfte, ardından da çay pişirmişler. İşte çayı içerlerken Şencaan:

— Enişte ben suya gireceğim, demiş.



Yazısız



# ONBEŞ NUMARA AZİZ NESİN

**J**ZMİT otobüsüne bindim. Bayramoğlu'na gidecektim. Bayramoğlu, Kadıköy'den altmış kilometredir.

Kalkma zamanı gelmiş, ama otobüs kalkmamıştı. Yolcular mırıldanmaya başlayınca otobüstekilerden biri:

— İki yolcu gelmedi, az daha bekleyelim, dedi.

Böyle söyleyen adam, başını otobüs kapısından çıkarıp, gelmeyen iki yolcunun koltuk numaralarını bağırırmaya başladı:

— Onbeş numaraaaa!... Yirmibir numaraaaa!... Onbeş numaraaaa!...

Otobüsün kalkışıyla, gelmeyen yolcularla ilgilendiğine göre bu işle görevli birisi olacaktı, ya şoför, ya şoför yardımcısı ya da biletçi...

— Yirmibir numaraaaa!...

Bir elinde sepet, bir elinde torbaya la iri yarı, ensesi domates gibi kırmış, pasta gibi kabarmış bir adam bindi otobüse, yirmibir numaralı koltuğa oturdu.

Boş koltuk numaralarını bağırarak adam:

— Zamanında binsen de bunca yolcuyu bekletmesen olmaz mı! dedi.

Kırmızı, kabarık enseli adam, boyunu döndüremediği için, gövdesiyle birlikte geriye dönüp:

— Sana ne len!... Ne dangırdayıp duruyorsun? diye sertelince öbürü suspus oldu. Çok bozulmuştu; bozum olmasının acısını çıkarmak istercesine daha yüksek sesle, boş kalan tek koltuğun numarasını alana doğru bağırırmaya başladı:

— Onbeş numaraaaa!... Onbeş numaraaaa!... Yahu, onbeş numara!... Neredesin ulan onbeş numaraaaa!...

Sesi alanda çın çın öttüyordu. Yolculardan biri:

— Hadi artık kalsın otobüs... dedi.

Bağırarak adam o yolcuya:

— Daha üç dakika geçti, az daha beklesen ne olur sanki... dedikten sonra otobüsün kapısından alana doğru bağırmasını sürdürdü:

— Onbeş numara be, onbeş numaraaaa!...

Şoför yerine oturdu, motoru çalıştırdı. Demek bağırarak adam, otobüsün şoförü değildi. Otobüs durduğu yerde zangırdıyor, o adam da gırtlığı yırtılırcasına bağırıyordu:

— Onbeş numaraaaa!...

Ön kapı kapandı. Otobüs yerinden oynadı. Neredeyse gidiyorduk ki, bir adam yelyeperek koştu, zor atladı otobüse. Otobüs kalktığı için sendeleye sendeleye yerini arayıp boş olan onbeş numaralı koltuğa oturdu. Göğsü körük gibi inip çıkıyordu, soluk soluğa kalmıştı.

Deminden beri koltuk numarasını bağırarak adam:

— Zamanında gelip yerine otursan da bu kadar insanı bekletmesen olmaz mı! diye geç gelen yolcuyu azarlardı.

Geç gelen yolcu, utangaç utangaç:

— Haklısınız, dedi, affedersiniz... Öbürü daha da diklendi:

— Ne demek affedersiniz be... Bu kadar yolcu seni bekledi... Bir de affedersiniz, diyor...

— Hay Allah... Ne diyeceğimi bilemiyorum... Özlür dilerim.

— Ne hakkın var senin bizi bekletmeye?...

Onbeş numaralı koltukta büzülen yolcu, ezik, ağlamaklı bir sesle:

— Tabii hakkım yok... dedi, ayıp oldu, çok ayıp oldu...

— İnsan biletini aldı mı, otobüsün yanından ayrılmaz...

— Hiç yaptığım şey değil valla... Oldum olasıya tedbirli, çok ihtiyatlı insanımdır. Her zaman bineceğim taşıta, kalkma saatinden çok önce gelirim...

— Beş dakika seni bekledik be!...

— İnanın, başıma ilk geliyor.

— Kabahat bizde ki seni bekledik onca zaman...

— Ne söyleyeceğimi bilemiyorum, haklısınız...

— Otobüs çekip gidecekti ki, senin de aklın başına gelsin...

Öbür yolcular susmuşlar, otobüsün arka boşluğundaki adama, onbeş numaralı koltuk yolcusunun ko-

Piyasaya, koleksiyoncular için hâtırâ on kuruşluklar çıkarıldı. — Gazeteler —



— Ben dilenciyim bayım, koleksiyoncu değil!..

nuşmalarını dinliyorlardı. Geç kalan yolcu, elli yaşında gösteren, zayıf, gözlüklü bir beydi. Geç kalışını affettirmek için diller döküp alttan aldıkça öbürü gittikçe sesini yükselterek horozlanıyordu:

— Böylelerini arabaya bile bindirmeyeceksin, bir saniye beklemek yok, zamanı geldi mi hemen kalkacak araba...

— Çok doğru... Ama ne yapabilirim, oldu bir kere... Dedim ya, ılık geliyorsa başıma... Ne deseniz az...

— Onbeş numara, onbeş numara diye bağırırmaktan sesim kısıldı be...

— Ah, nasıl da geciktim, bilmem ki...

— Bağır bağır, herif ortalarda yok...

— Hay Allah... Haklısınız, ne deseniz az bile bana...

Biletçi biletlerimizi kontrol ediyordu. Demek, bağırarak adam biletçi de değildi. Şoför yardımcısı olabildi. Ama şoför yardımcısı da, isteyen yolculara şişe suyu dağıtıyordu. Öyleyse? Belki de otobüsün sahibiydi.

Aşağı yukarı otuz kilometre yol almış, Tuzla'yı geçmiştik. Otobüsle ilişikisinin ne olduğunu kestiremediğim adam hiç ara vermeden, geç kalan yolcuyu azarlamakta, yolcu da ezile büzüle hâlâ kendini savunmaktaydı.

— Herkesin işi gücü var... Bunca adam bekletilir mi be... Tuh!

— Hay gitmez olaydım... Ayağım kırılıydı da otobüsün yanından ayrılmayaydım...

— Aldın biletini, gel otur yerine efendim...

— Hepsini beş dakikacık geciktim.

— Vay beyim vaaay... Beş dakika az mı be... Yok, beyfendi bir hafta bekleyecektik...

— Oldu bi kere... Eiden ne gelir!...

— Bir de oldu bi kere, diyor... Ayıp be!... İnsan utanır da hiç olmazsa susar yahu!...

Koltuğuna büzülüp sinen yolcu susmuştu, ama öbürü bütünü se-sini yükseltti:

— Madem yetişemeyeceksin, bir sonraki otobüse bilet al...

Cevap gelsin diye bir süre bekledi. Cevap alamayınca:

— Bir de susuyor yahu... İnsan af diler be... Böyleleri insanı deli eder namussuzum...

Otobüs, Bayramoğlu sapağına gelirken, yirmibir numaralı koltukta ki kabarık, kırmızı enseli yolcu, bir saatir bağırıp duran adama:

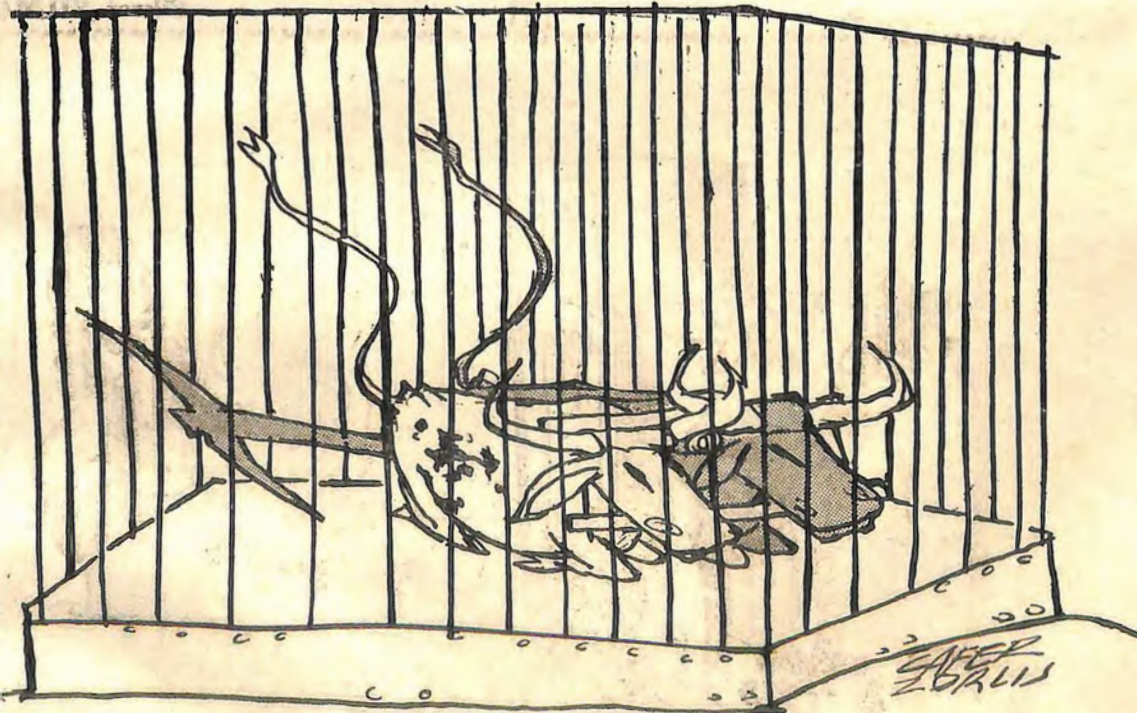
— Sen bu otobüsün necisisin, kim-sin len? diye bağırıldı.

Bağırarak adam birden pisti:

— Ben mi? Ben mi? Hiç... Ben bu otobüsün bir yolcusuyum... dedi.

Otobüs Bayramoğlu sapağında durdu, indim. Sonradan otobüste daha neler olduğunu öyle merak ettim ki, indiğime pişman oldum.

AZİZ NESİN



— Toprak reformu, yolesiz aslana benzetildi. —



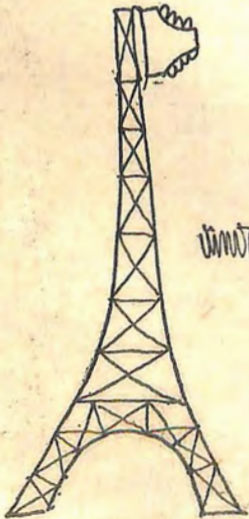
N. Erim — Reform.. reform..  
reform...

#### TIPLER : DİNLEMİYEN TİP

NE DİNLEMİYEN?..  
Âmir, memur  
olmaz olur  
dinlemez.  
Sağı solu  
orta yolu  
dinlemez.  
Yalvarma dert  
yumuşak sert  
dinlemez.  
Aman yaman  
halim duman  
dinlemez.  
Kanun tüzük  
büyük küçük  
dinlemez.  
Ana baba  
dost akraba  
dinlemez.

NE DİNLER?..  
Su sesi  
para meselesi  
kadın nefesi  
dinler.  
Bozuk saatini  
hasta kalbini  
bol bol kendini  
dinler.

— Ya karısını mı, dediniz?..  
Var mı O'nu dinlemeyen?..  
**Özkan GÖNLÜM**



Yazısız

#### HAFTANIN ANKETİ

Havaların soğuması ile birlik-  
te, yeni sinema sezonuna da gir-  
miş bulunduk. Bu son haftalar-  
da; kimlerin kimlere, görmesi  
için hangi filmi salık verdiğini;  
Akababa okurlarına duyuruyoruz:

Başbakan Nihat Erim Devlet  
Başkanımıza: BENİ NİYE SEÇ-  
TİN?

AP. Genel Başkanı Süleyman  
Demirel, hanımına: MAZİ KAL-  
BİMDE YARADIR.

Dr. Siyami Ersek, hastasına:  
BEN İSTERSEM YAŞARSIN.

Kömür zammından yakınan ya-  
tandaş, arkadaşına: ÇABUK ÖL-  
DÜR ÜŞÜYORUM.

#### PESTİLİ ÇIKTI

Sayın devlet yöneticilerimiz,  
hep ama hep aynı şeyi söylüyor-  
lar:

«— Reformların üzerinde has-  
sasiyetle duruyoruz.»

Biz de onlara yalvarıyoruz:

«— N'olur artık kalkın şunun  
üzerinden de, biraz canlanıp, or-  
taya çıksın.»

#### NASILMIŞ?..

Şu dilimizde kelime oyunları  
da olmasa, hani hiç rahatlayamı-  
yacağız. Sırf düşman çatlatmak  
için mi uydurulduğunu, yoksa  
gerçekten mi yaşandığını bileme-  
diğimiz bir sürü fıkra geliyor  
kulağımıza. İşte size bir örnek:

İsmi burada gereksiz bir si-  
yasimiz, basın toplantısı yapıyor-  
muş. Konuşmuş, konuştuğuca  
coşmuş, coştukça daha coşmuş,  
bu arada da cebinden bir Anaya-  
sa çıkartıp, dinleyenlere göster-  
miş.

Bunu gören karşıt fikirli bir  
gazeteci, yanındakilere:

«— Bakın, bakın» demiş. «Bu  
zat Anayasayı bile cebinden çı-  
kartır, derdik de inanmazdınız!..»

**Ahmet İlterberk**

#### GÜZEL DULUN TAVUKLARI

Tavukların cilveli kaçışları  
Kahkahayı andıran bağırışları  
Yakalanınca çılgınca aşk

yapışları  
Plâj anılarını tazeliyordu  
Genç, güzel dulun  
Sürüp gidemezdi  
Onu çıldırtan bu oyun  
Satıverdi horozları  
Bir kötülük düşünmedi önce

tavuklar  
Hasretle, özlemle gıdıkladılar  
Ve bir gün  
Acı gerçeği anladılar  
Sustular  
Yine yumurta veriyorlardı  
Ama huzursuzdular  
Bir soru vardı bakışlarında  
Genç dula yönelen:  
Onlar horozsuz da yumurtlardı  
Doğurtsaydı onu erkeksiz, Tanrı  
Acaba ne yapardı?

**M. Şevket Orçunsel**



— Sıra, kuşpalazına tutulmuş bir hastanızda doktor bey!..

#### EVLENME İLÂNLARI :

##### Uzaktan sesleniyorum, canın isterse duy!

26 yaşında, mahalle mektebinden diplomalı, tahsilli, sonra da  
300 gaymeye anafordan yürüttüğüm şahadetnameli, genç yaşında  
Almanya'ya düşmüş, mesleği çiftçiyken ses benzerliğinden yanlış-  
lıkla çöpçülüğe terfi etmiş bir Türk vatandaşım. İçki içerim.  
Kumar oynarım. Zar atarım. Sabahlara kadar karakoldan çık-  
mam. 8 yıldır çalıştığım şehir Stuttgart'da beş kuruş sahibi ola-  
mamakla beraber istakbalim parlaktır. Hem de çoban yıldızı gibi.  
Beni bu üstün vasıflarımla omuzlarında taşıyabilecek nitelikte  
bulunan aziz ve muhterem bayanların birer müzelik fotoğrafla-  
rıyla cevaplarını, biraz da elini ayağını çabuk tutaraktan, benim  
yalnızlığımı hesaba kataraktan göndermelerini diler, şappadak  
ince nazik butlarından avans karşılığı öperim.

**ALAMAN MÜRSEL: N.B. Şekerver Sütten.**  
Sitrelezi Zembri 38 DAŞLAN

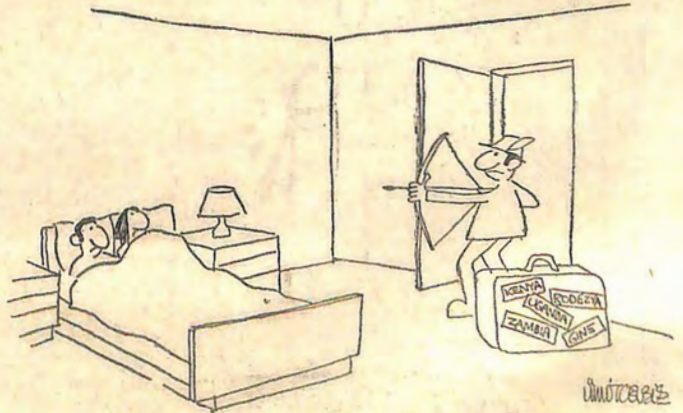
##### Bir sair bozuntusu, hemen gelir uykusu

Personel Yasası uygulanacak umuduyula kemerleri iyice gevşet-  
tiğim için memur aylığım bir türlü yetmemekte olup bu sebeple  
yıldırım harekâtıyla evlenmek istiyorum. Eşimde aradığım tek  
vasıf beni bu geçim darlığından en kısa zamanda ve derhal kur-  
taracak mali güçte olabilmesidir. İki dişli de olabilir. Bir ayağı  
çukurda olanlar tercih edilir. Son günlerde yazdığım en güzel şi-  
rimi sana adıyorum müstakbel karıcığım:

Ben memuru biçareyim  
Zam elinde avareyim  
Baştan ayağa yareyim  
Gel gör beni zam neyledi.

**ADAPTASYONCU OZAN, Meyhaneciler Mahallesi, Şev-  
ket Kazandı Sokak, İlham Apartmanı, Kat: Bulutlarda,  
Numara: Yanında Getir.**

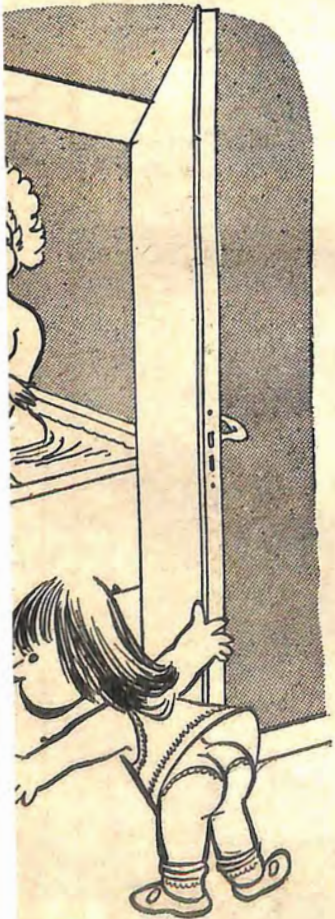
**H. Zekâi YİĞİTLER**



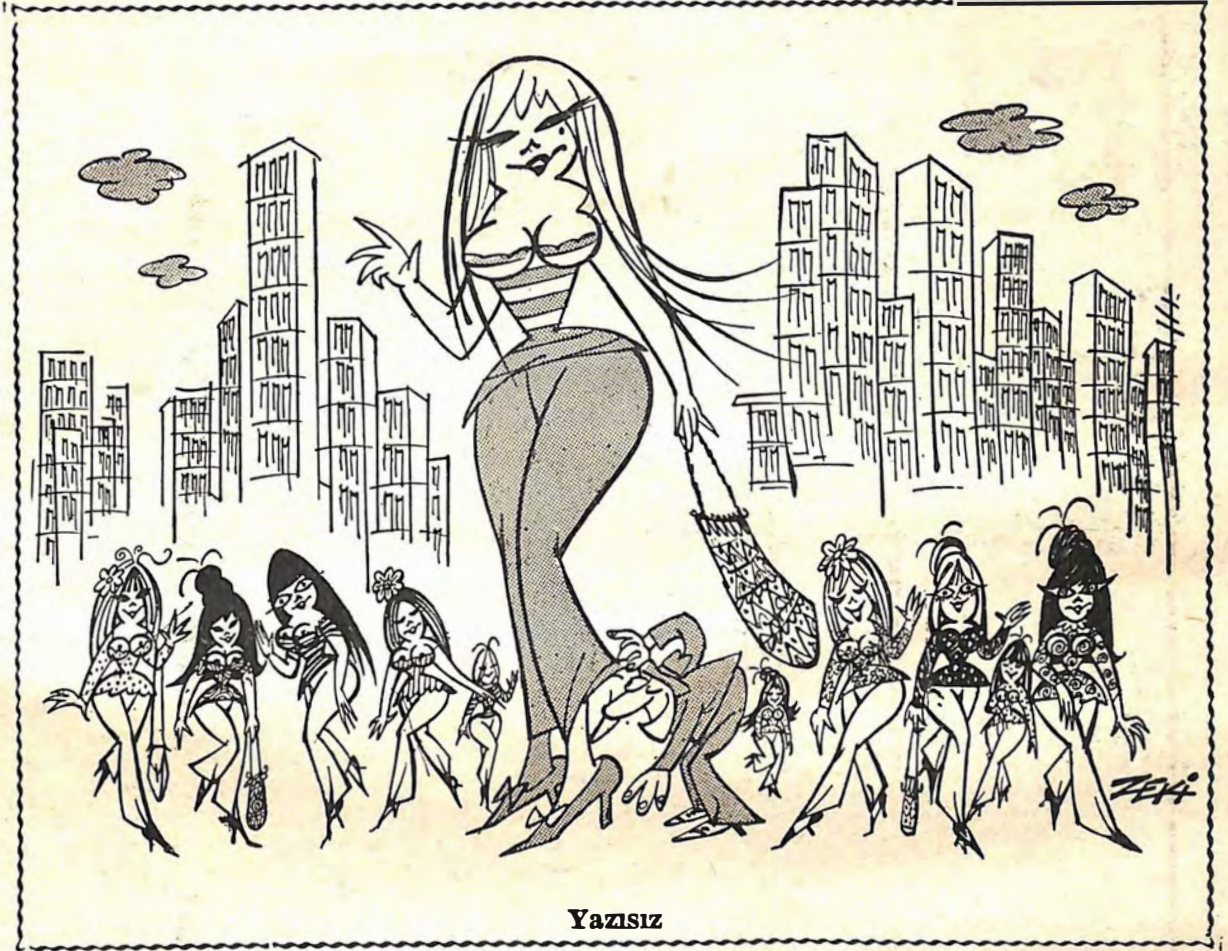
Yazısız



etir evlât!..



deliğinden seyredeyim!..



Yazısız

Moda dediler sokakta caddede di-  
şiyle erkeği şaşırdık, dairede görev-  
liyle, evrak takip eden birbirine  
karıştırdık.

Saatlerce yanyana, omuz omuza  
dolaşıp duruyorsunuz da, adamın  
memur olduğunu mesai bitince anlı-  
yorsunuz.

Onu da zekânız sayesinde değil,  
evine giderken lütfedip, «Birini mi  
arıyordunuz?» diye sormasından...  
Konuşmak çalışmaya sekte verece-  
ğinden, ancak paydosta da bu feda-  
kârlığı yapmasa gene öğrenemeyece-  
ğiz ya...

#### CUMA :

##### Seçim sonucu

Yer: Mardin.  
Seçime katılan: İki aşiret.  
Seçilecek olan: Reis.  
Sonuç: Beş ölü, kırk yaralı; baş-  
kanın seçilmesi yaralıların hastane-  
den çıkmasına bağlı!

#### CUMARTESİ :

##### Biçilmiş kaftan

Uluslararası Turizm Kuruluşları  
toplantısında, İstanbul'un, Birleşmiş

Milletler Turizm Merkezi olması is-  
tenmiş.

Başka yer bulamamışlar mı diye-  
yeceksiniz.

Turist, aklın almadıklarını, hayâ-  
lin yetmediklerini görmek için yola  
çıkan kişi olduğuna göre Allah için  
söyleyin, İstanbul'dan daha uygun  
bir yer bulunabilir mi?

Bir kent ki, varlıkla darlık koyun  
koyuna.

İkelle modern akraba olmuş.  
İnsanın insanca yaşamasından so-  
rumlu olanlarla, halkın gıdasıyla oy-  
nayanlar koalisyon kurmuş.

Yasaklar vardır, uyan yoktur.  
Şikâyet vardır, duyan yoktur.

Trafik kurallarına bakılmaz, yaya  
geçitlerine basılmaz.

Narh, gramañ. porsiyon gibi şey-  
lere kulak asılmaz.

Fabrikaları çoğaldıkça nebati yağ  
yok olur.

Böyle bir kent kaçırılır mı?

Eloğlu geçer karşına, «Aman» der,  
«Güzel İstanbul'unuzun, Birleşmiş

Milletler Turizm Merkezi ilân edil-  
mesini teklif ediyorum.»

Mübarek sıradan bir kent değil,  
dünyanın sekizinci hârikası!..



Telefondan zıl gelir, muslukları  
ses verir; teklifin böylesine düşün-  
meden «Yes» denir!

#### PAZAR :

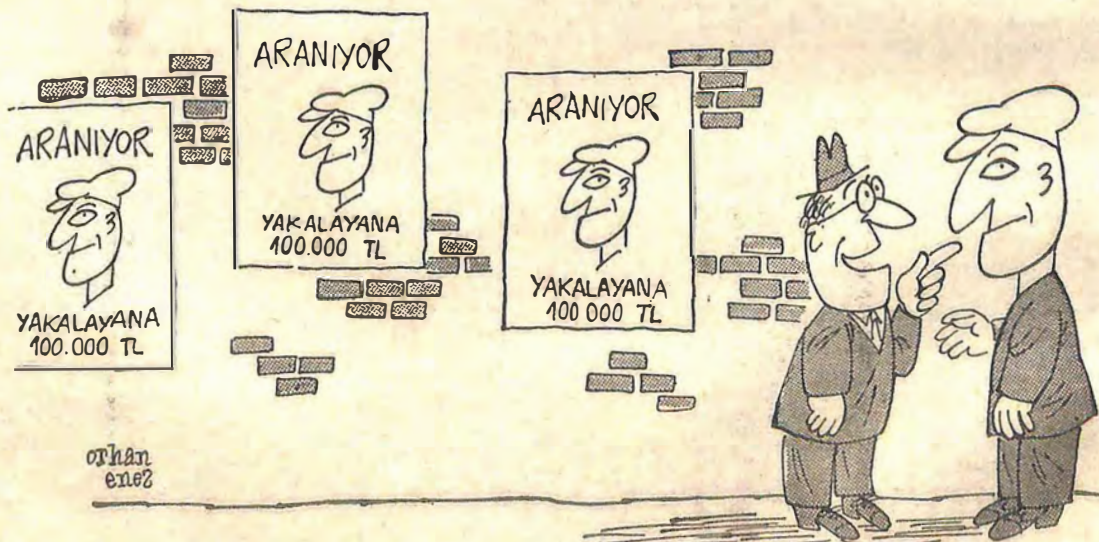
##### Kapanacak gibi olsa...

Günün tartışması:  
«Saatler ileri alınmalıdır.»  
«Hayır, olduğu gibi kalmalıdır.»  
«Kardeşim, hamle yapmak istiyor  
muyuz, istemiyor muyuz?»  
«İstiyoruz.»  
«Öyleyse bir saat ileri alalım sa-  
atleri.»

«Almayalım.»  
«Alalım.»  
«Hayır, alma...»  
Durun baylar, lütfen biraz hâkim  
olun sinirlerinizde...

Önce düşünelim bakalım: Çağdaş  
ülkelere erişmek için bir saat yete-  
cek mi bize?

Vedat SAYGEL



— Affedersiniz, sizi bir yerden gözüm ısırtıyor ama acaba nereden?..

# dalgıç derya geçmeyin

## Suavi Süalp

**D**ALGIÇLAR; hava pompası, tulum ve akvaryum başlıklarla denizin dibine bir kaç kuruş ekmek parası için inip balıkları rahatsız eden adamlardır. Ben dalgıçlık mesleğine, bir gün Köprü'de dede yadigarı saati düştürdükten sonra başladım... O hızla balıkrama herkesin gözü önünde, hem de Şubat ayında de nize dalıp saati çıkardığımda tebrikler yağmış, üç ay Gureba Hastanesinde zatürriye denen amansız hastalıkla pençeleştikten sonra taburcu edilmişim... Kalduğum ufak pansiyon odasında aç ve kimsesiz yaşıyordum... Arada bir elimden resim geldiği için oraya buraya bir şeyler çiziktiriyordum... Fakat yaptığım tabloları kimse almıyordu... Her halde iyi bir ressam değildim... Açlık midede karargâh kurmuş, çıkmak bilmiyordu... Karnımın gurultusundan yandaki odada yatan talebeler ders çalışmıyorlardı... Arada bir kapıyı vurup:

«— Abi, ne olur, biraz daha yavaş sesle konuş!» diyorlardı.

Onlar da haklıydı. Yokluk içinde istikballerini kazanmaya çalışıyorlardı... Kurtarıp kurtaramıyacıklarını bilmeyen ama, ben pek kurtaramamıştım... Ne olacaktı?... Açlıktan ölmek hiç de iyi bir haber değildi... Netice olarak gazetedeki ilanlara göz atıyordum... Bir gün şöyle bir kısa ilanla irkildim:

**«BÜNYESİ KUVVETLİ, BİR DEFİNE İŞİNDE ÇALIŞACAK, 60 KADEM DENİZİN DİBİNE RAHATLIKLA DALABİLECEK KABİLİYETLİ BİR DALGIÇ ARANIYOR. Müracaat, Unkapanı Köprüsü yanında batık gemi çıkarıcısı ve defineci Mahmut Baba'ya.»**

Mahmut Baba beni yukardan aşağıya süzdü... Tam bir denizciydi... Yüzlü sevimli bir adamdı:

«— Şimdiye kadar nerelere daldın?...»

«— Küçüklüğümde komşunun bahçesine ayvalara daldım... Sonra bir kaç kere uykuda daldım, en önemlisi, Köprü'den dalıp dede yadigarı saati çıkardım.»

«— Bak bu iyi... Orası yirmi-beş kulaçtır... Cığerlerin nasıl?»

«— Zatürriye geçirdim, ama iyidir...»

«— Vurgun yersen ne yaparsın?...»

«— Beni vuranı ben de vururum!»

«— Defol!...»

«— Peki...»

Birden toparlandım:

«— Aman Mahmut Baba bu benim son şansım. Bir kere deneyeyim... Denizin dibinde kalırsam, yukarı çekmezsiniz olur biter...»

«— Deli misin, adam öldürmekten göttürürler... Sonra dalgıçlık kanunları var. Doktor raporun bozuk... Olmaz.»

«— Doktorlara bakma... Ben aslan gibiyim... İstersen bilek yapalım...»

«— Yapalım...»

Bilek yaptık. Mahmut Baba kolumu şrak diye masaya vurdu:

«— Hadi senden bir şey olmaz.»

«— Gözünü seveyim, göreceksin, denizin dibinde parkta dolaşır gibi dolaşacağım... Ayağının altını öpeyim baba... Bir kere denel!»

Etraftakiler benim halime acıdılar. Biri:

«— Dene, dedi. Kendine güveniyor. Bakarsın defineyi şıp diye çıkarıverir...»

Mahmut Baba sakalını kaşdı:

«— Peki, dedi, yarın sabah dörtte burada ol...»

Ufak dalgıç gemisi, İmroz açıklarına doğru ilerliyordu... Defineyi çıkartacak heyet de gemideydi... Kulağıma geldiğine göre, bu define bir zamanlar buralarda batan bir Ceneviz kadırgasına aitti. Tarihî vesikalardan anlaşıyordu ki üç sandık mücevher ve iki sandık altın kuzu kuzu denizin dibinde yatıyordu... Ama tam 600 yıldır... Benim gibi gemide iki dalgıç daha vardı... İlhami ve Osman... İkisile de aram pek iyi değildi... Hep benimle alay ediyorlar ve daha on kulaçta sıfırı tüketeceğimi söylüyorlardı... İşin fena tarafı, bu sularda Homongolos adında yarı insan, yarı balık bir de canavar bulunuyordu... Kamaramda düşünüyordum: Canavar, 60 kadem, vurgun... Bir kere yola çı-

mış ve 500 lira avans almıştım. Lombozdan denizin karanlık sularına baktıkça ümidim kesiliyordu... Fakat kendi kendime:

«— Ulan Bahattin, nasıl olsa pansiyon odasında açlıktan ölecektin, balıklara yem olsan ne olur... Hiç olmazsa herkes arkandan şöyle böyle demez!» diye söylendim...

Birden alarım zilleri çaldı... Definenin bulunduğu yere gelmiştik... Geminin motorları stop etti. Demir atıldı... Hoparlörden Mahmut Baba'nın sesi duyuldu:

«— Dalgıç İlhami ve Osman hazırlansın... Bahattin yedek bekleyecek!...»

İnekler.. beni yedeğe almışlardı... Aldırmadım... Nasıl olsa öbürleri biraz sonra şişeceklerdi... Güverteye çıkıp bir kenarda durdum... İşin patronu Necmi bey heyecanla purosunu içerken Mahmut Baba'nın verdiği emirleri dinliyordu... İlhami ve Osman'ı giydirdiler... Makineler çalıştı... Hava pompası langurt langurt gidip gelmeye başladı... Önden İlhami, arkadan Osman suya daldılar... Herkes meraklaydı... On dakika geçti... Birden aşağıdan imdat işareti verildi... Bizi yukarıya acele çekin diyorlardı...

Fakat birden sular karıştı... Kanlı bir girdap denizi dalgalandırdı...

Mahmut Baba haykırdı:

«— Homongolos!... Çabuk çekin!...»

Ne yazık ki yukarıya sadece bir kaç elbise parçası çekilebildi... Zavallı İlhami ve Osman gitmişlerdi... Homongolos ikisini de yemişti... Çünkü definenin yattığı eski kadırganın iskeletinde Homongolos yuva yapmıştı.

Mahmut Baba:

«— Bu gidenlerle 22 kişi oldu!» diye üzüntülü bir sesle konuştu.

Ben berbat olmuştum. Yüzde yüz ölüm vardı... Homongolos, İlhami ve Osman'ı yutmuş olsa bile doymazdı. Doysa bile zevk için beni de yerdi...

Patron Necmi bey bana baktı: «— Hazır mısın Bahattin?» dedi.

«— Hazırım... Allah büyüktür... Salın beni denize...» dedim.

Bir kaç saniye içinde giydirdim ve denize daldım... Ölümüne gidiyordum, şaka değildi bu...

Sinirinizi fazla bozmak istemem. Elimde bıçak aşağı doğru inerken birden denizin karanlıkları içinde kara bir gölge belirdi... Bu, kafası bizim kahveci Âbidin'e benzeyen, yassı, tepsi gibi acayip bir balıktı... Suları yararak üstüne doğru geliyordu... Ağzını öyle açmıştı ki, kurtulmamın imkânı yoktu... Beni bütün olarak yutması için pozisyonumu değiştirdim... Küçük bir bıçakla ona karşı mı gelecektim? Çok ayıp olurdu... Homongolos koskocaman bir apartman boyundaydı... Ağzını açmış gelirken birden baştankara daldım... Bir müddet gittim... Bal gibi yutulmuştum... Ama bu, kumarda yutulmaya benzemiyordu... Onbeş metre kadar boğazından geçtikten sonra midesine daldım. Dalar dalmaz da kalakaldım... Aaaa.. tam 25 kişi kadar adam oturmuş muhabbet ediyorlardı... Aralarında İlhami ve Osman da vardı. Yeni geldikleri için onlara dünyadan sorular soruyorlardı... Beni görünce etrafımı aldılar. Osman:

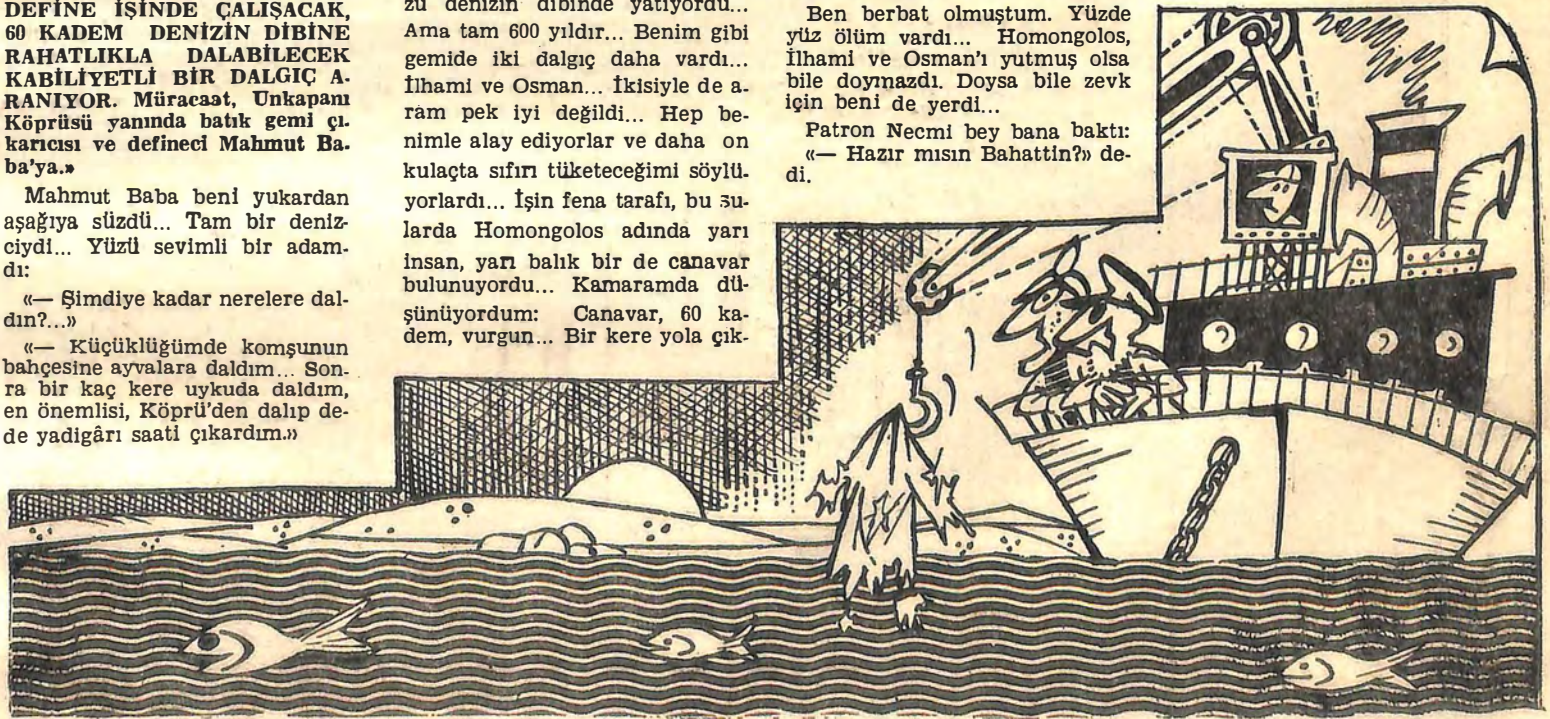
«— İşte Bahattin de geldi» dedi. «Tam yirmiki kişi olduk...»

Biri:

«—Buradan nasıl olsa kurtuluş yok» dedi. «Homongolos'un karnında geri kalan hayatımızı yaşayacağız. Madem 22 kişiyiz, gelin çift kale bir maç yapalım... Top da var...»

O zaman her şeyi anladım... Homongolos'un karnında neşeli bir hayat vardı... Güldüm:

«— Ben çok iyi sağış oynarım» dedim. Takımı kurun da hain bir maç yapalım!...»



ZEKİ



— Merdivenleri inmeye kalksam daireye geç kalacağım karıcığım!..

## REFORM

Hükümet değişti, Reform çıkacak,  
Neleri yapacak, neyi yıkacak?...  
Nehir, bir tılsımla ters mi akacak?  
Yoksa, «devamında fayda var» diye,  
Altta kalanın mı canı çıkacak?...

Çıkırı bozulan çelme taktıkça,  
«Reform» diyenlere ters ters baktıkça,  
Öğretmene herkes yular taktıkça  
Reform temelleri nasıl tutacak?  
Yine alttakinin canı çıkacak...

Bizim yollar kayalıktır, pek sarptır,  
Bu yola düşenin hali haraptır,  
Küçük memur için Reform seraptır,  
Kimsede niyet yok el uzatacak  
Umut... Konut... diye canı çıkacak...

Gelenler ağamdır, gidenler paşam.  
Diyerek gül gibi ben de yaşasam.  
El'de düdük varsa, ben zurna çalsam  
Davula tokmağı kimler vuracak?  
Altta kalanların canı çıkacak...

Fikret YILMAZ

## YELPAZE

REFİK ERDURAN

### DÜT MÜ? FLÜT MÜ?

**İ**NSANLARIN birbirleriyle ilişkilerini izlerken hep bir şeyi merakla araştırırım:

En çok neye değer veriyor, neyin uğrunda didiniyorlar? Ruhlarının yakıtı nedir? Davranışlarının ana rotasını hangi ihtiras çiziyor?

Para sevgisi mi?

Aşk ihtiyacı mı?

Ün merakı mı?

İnsanların çoğu ömürlerinin şu ya da bu döneminde o türlü tutkuların birini yahut bir kaçını ön plâna almış olduklarını belli edecek işler yapıyorlar. Ama toplumların kaderine ve insanlık tarihinin temel çizgisine yön veren en büyük tutku bunlar değil.

Bırakın o kadar yüksekteki veya derinlerdeki gelişmeleri, günlük yaşantı içinde karşılaşılan bazı tabloları bile öyle tutkulara bağlamak imkânsız.

Dondurucu yağmur altında trafik yönetmeye çalışan şu polise bakın. Rüzgâra ve sağnaklara rağmen hayatından şikâyetçi olmadığı belli. Muzaffer bir kumandan edâsıyla dilediğine yol verip başkalarının akışını keserken çatık kaşlarının altındaki gözlerinde gurur okunuyor.

Şu hakeme bakın! Onda pek caka da yok. Kan ter içinde soluk soluğa durmadan sağa sola koşması yetmez gibi ikide birde itirazlar ve yuhalarla da uğraşmak zorunda.

Niçin göze alırlar bu adamlar o kadar güçlüğü? İşleri kendilerine ne ün, ne fazla para, ne de (eğer olağanüstü keskinlikte çapkın değillerse) aşk sağlar.

Meslek örneklerini gelişigüzel vermedim. Ne zaman kış günü yol ağzında heykel gibi dikilmiş bir polis yahut spor alanlarında paralanmış bir hakem görsem, tutkularını gerçekten merak ederdim.

Geçenlerde Adana Emniyet Müdürlüğü Gündüz Aktuğ'un basına verdiği bir demeç sayesinde çözüm bulmeceyi.

Sayın Aktuğ meğer aynı zamanda milletlerarası basketbol hakemiymiş. Şimdiye kadar yetmiş milletlerarası olmak üzere tam 1117 maç yönetmiş.

— İki şeye tutkum var, diyor; basketbol ve polislik.

Tutkusunun sırrını bana açıklayan ipucu, röportajdaki şu cümle oldu:

«Tek düdükle iki işi birden idare ediyorum.»

Evet, bunu görünce kafamda bir şimşek çaktı; yalnız polislerin ve hakemlerin değil, yüz yıllar boyunca insanlığın kaderine yön vermiş ve vermekte olan politikacıların, yöneticilerin, serdarların, fatihlerin, imparatorların mimparatörlerin de temel tutkusuna da akıl erdiriverdim.

İnsanların paradan da, ünden de, aşktan da, bütün başka nimetlerden de çok sevip değer verdikleri bir tek şey var:

Düdük.

Sembolik falan değil; bildiğimiz, ağza dayanıp «Düüüüüü!» diye öttürülen düdük.

«Dediğim dedik, çaldığım düdük!» gibi sözlerin kaynağı da aynı gerçek.

En çok paraya değer verdiklerini sanan kişiler bile kendi tutkularının önemini belirtmek için hangi atasözümüzü ileri sürerler?

Şunu:

— Parayı veren düdüğü çalar! Yani, anlamını araştırırsanız, hedef para değil düdüktür. Para ancak düdüğü sağladığı için önemlidir bu hesapça.

Tabii, düdüğün keyifli tarafı, çıkardığı ses yahut biçimi değildir. Çalana başka insanları etkileme yönünde verdiği güçtür.

Düt! Arabalar durur. Düt! Arabalar yürür. Düt! Şoförün yureği hoplar. Durmazsa düt düt düüüü! Kenara çeker, ehliyeti verir, gerekirse plâka sökülmesini seyrederek kötü kötü.

Düt! Oyun başlar. Düt! Oyun durur. Düt düt düt düt düüüüüü! Faul verilir, oyuncu dışarı atılır, penaltı çekilir, gol olur, yenik düşen takımın taraftarları saçlarını başlarını yolarlar...

Düşünsenize: Bundan keyifli araç olur mu?

Geçmiş zamanların imparatorlarının mimparatörlerinin, günümüzdeki politika molitika kodamanlarının da ağızlarında birer görünmez düdük öbüs ve ötmekte. İnsanları robotlaştırma keyfi uğrunda...

Bereket versin insanların (ta zihinleri açılmakta ve kulak zevkleri incelmemekte. Artık onları düdükle gütmenin flüt sesleriyle kendini sevdire sevdire yönetmekten daha güç olacağı bir döneme girdik.

Bunu anlamayan «dediği dedik» politika kodamanlarının, düdüğü bozulmuş hakemler gibi ortada kalakalacağı günler yakındır.

REFİK ERDURAN



Yazısız

# SİZİN İÇİN

## DAYIN VAR MI?

Hani, yeri geldikçe, «kuş uçmaz, kervan geçmez» diye söyleriz ya; işte öyle bir köy. Bu köyde geçti öğretmenliğimin ilk iki yılı. İçimde, okuldan kazandığım, yüce bir ülkü var; onu gerçekleştirmek için çalışıyorum. Bir gün, yazdığım dilekçemi de elime alarak, doğru Milli Eğitim Müdürlüğüne çıktım.

— Buyurun, dedi, bir memur.

— Dilekçe vereceğim, dedim.

— Ne istiyorsun?

— Tâyinimi istiyorum...

Adını bilmediğim bu memur, dilekçemi aldı, okudu. Tepeden tırnağa beni şöyle bir süzdü:

— Dayın var mı? dedi.

— Var, dedim.

Allah Allah!... Bu adam ne yapacaktı benim dayımı? Merakla sordum:

— Ne olacak dayım?

Yeniden yüzüme baktı:

— Ne olacak, dedi. Dayın varsa olur tâyinin.

Sorusunun karşılığını bir solukta verdim:

— Var!... Çal ilçesinin

Medele köyünde. Hem de üç dayım var: Merem Mustafa, Merem Mehmet, Merem Bekir. Üçü de annemin öz kardeşleri.

Memur, yüzüme baktı baktı da güldü...

**Necati YILDIRIM**  
Ortaokul Öğretmeni  
Ula/MUĞLA

## UZAYYACAK

Komşumuz Hüseyin amcanın evinin önünden geçiyordum. Elinde baltasıyla bir ağacı yontup inceltiyordu kendi başına.

«— Kolay gelsin Amca! Ne yapıyorsun?» dedim.

«— Sağol!» dedi Hüseyin Amca. Eliyle evinin balkonunu gösterip: «Şu raya direk yapacağım, kısa geldi de yontup uzatıyorum.»

**Mehmet BOZDOĞAN**  
Ortaokul Öğretmeni  
Yeşiladağ/BEYŞEHİR



— Altınbaş mı, değil mi şimdi anlarız!..

## ACI ÖPÜCÜK

O gün evde biber dolması yapıyordu. Yeni gelin, görünce ile biberlerin içini oyuyor, bir taraftan da alçak sesle konuşuyorlardı. Bir ara yeni güvey eve gelip gitti. Gelin:

— Biberler çok acı, dedi.

Görümce:

— Yok canım?..

— Vallahi çok acı, ben birisini ısırılmışım. Biraz evvel ağabeyin eve gelmişti, beni öptü. Biberin acılığı benim dudaklarımdan onun dudaklarına da geçmiş. Namaza duran kaynana ile kayınbaba namazı bozmuşlar gülüyorlardı. Yaptığı gafın farkına varan gelin içeri kaçtı.

**Münir ERDEMLİ**

**PTT. Müdürü — A. Ormançiftliği/ANKARA TEDBİR**

Doğu Anadolu bölgesinde ekseri çaylar kıtlama olarak içildiğinden şeker sarfiyatı fazla olur.

Babam anlatır, bundan 25 sene önce Ağrı'nın Aladağ köylerinden birinde, kıtlık zamanı evinden hiç misafir eksik olmayan köyün ileri gelenlerinden biri, misafirlere çay içmeleri için aldığı şekerlerin, bir bardak çay için dört adet gittiğini görür. Bu iş için her hafta kilolarca şeker alınması lazımdır. Köylü, misafirperverlikten vazgeçse şanına yazık, geçmese kıtlık zamanı bu kadar şekeri nasıl bulacak...

Bizim zeki köylü düşünür taşınır ve bu işi en ekonomik bir şekilde halletmenin yolunu bulur:

Aldığı şekerleri torbadan tek tek ağzına alır, tükürüğü ile bir güzel ıslatır ve diğer torbaya atar, sonra da torbayı kaldırır dama asar. Tabii şeker kuru-dukdan sonra taş gibi olmuştur ve bir tanesi ile artık dört bardak çay içilir.

**Murat KAŞIKÇIOĞLU**

**Yeni Mahalle No: 71 — Patnos/AĞRI**

## CİPLE DE GİDİLİR, CİPLE DE!

Bir gün Marmaris'te Kordon'daki bankların birinde otuyordum. Yanımda da bir genç vardı. O sırada bir İngiliz turist yanıma gelerek, Bodrum'a gitmek istediklerini söyledi. Yanımdaki genç, bildiği yarım yamalak İngilizceyle turistlere otobüs terminalinin bulunduğu yeri gösterdi.

Bu sefer turist: «Can we go in cheap? (Ucuza gidebilir miyiz?)» diye sordu. Gençin bu soruyu anlayamadığını gören turist, kısaca: «Cheap, cheap?... Okunuşu: Çiip, çiip» deyince, genç turistin ne demek istediğini anlamış gibi, sevinçle:

— Cip'le de gidilir, cip'le de... diye Türkçe cevap verdi.

**Mustafa GENEL**

**Site Talebe Yurdu — Şehzadebaşı/İSTANBUL**

## AÇIK FORMA

Sınıfımıza, naklen İzmir'den bir kız öğrenci geldi. Forması bizim kız arkadaşlarinkine nazaran daha açık renkte idi. Geldiği gün Tarih öğretmeni kızı soru yağmuruna tuttu:

— Adın nedir kızım?...

— ..... efendim.

— Hangi okuldan geldin?

— İzmir ..... den.

— Senin formanın rengi niye açık?

Utancından kızarıp cevap veremeyen kızın imdadına arkalardan bir ses yetişti:

— Orada havalar daha sıcak da ondan!..

**İbrahim CAVACI**  
Meclisi Mebusan Cad. No: 325, Şeker Sigorta Han Or. ganizasyon Servisi.  
Fındıklı/İST.

## HOROZ... HOROZ...

Oğlan ondört yaşına yeni basmıştı. Annesi bir gece oğlunun odasından bazı garip sesler işitince babasına durumu açtı. Ve karı-koca kafa kafaya vererek oğullarını bir an evvel evlendirmeye karar verdiler.

Kısa bir müddet içerisinde kendisine uygun bir eş bularak evlendirdiler.

Aradan bir kaç ay geçince oğlanda bir durgunluk, bir tembellelik göze çarpmaya başladı.

Yine her sabah olduğu gibi o sabah da evin bahçesinde güneşe karşı esneyerek tembel tembel bir çubukla yeri eşelerken, yanına kadar sokulan bir horoz, bacağına bir kaç gaga darbesi vurunca, bitkin bir tavırla horozu kısaladı. Fakat horoz yine yanına yaklaşarak sert bir kaç gaga daha atınca, bizim oğlan sinirlenerek ve anlaşılmaz bir sesle:

«— Horoz... Horoz... Çekil git, yoksa söylerim babama seni de evlendirir haal!..» dedi.

**Mehmet KAYAN**  
Esnaf Kefalet Koop.  
Muhasebecisi

**MALKARA**

## KEMERLERİ SIKIN

Rusya'nın mutlak idarecisi olduğu günlerde Kruşçef yoldaş, Kızıl Çin lderi Mao'dan bir yıldırım telgrafı alır. Telgrafında Mao:

— Kıtlık ve açlık had safhada. Acele yiyecek gönderin, demektir.

Kruşçef derhal telgrafla cevap verir:

— Kemerleri biraz sıkın. Bir müddet sonra Mao'nun cevabı tekrar yıldırım telgrafı ile gelir:

— Çok acele sekizyüz milyon kemer gönderin.

**Dinçer AKYALI**  
445 E. 78 St. New York,  
N. Y. 10021 **AMERİKA**



Yazısız

## YENİ FİLM

Bir gün arkadaşım ile oturmuş ders çalışıyorduk ki, yanıma saf bir kadın olan Gülbahar Teyze geldi oturdu. Bir saat kadar gevezelik ettikten sonra bana döndü ve:

— Osman, bu akşam oynayan filmin adı ne? diye sordu.

Ben de, kafam bozulduğu için:

— Çattık!... dedim.

Kalkıp gitmesini beklerken, bana:

— Bâri güzel mi? demez mi!...

**Osman ÖZÇELİK**  
Balgat Çukuranbar, Ev  
No: 443/1

**Balgat/ANKARA**

## EŞEK

Otobüs epey kalabalıktı. İlerlemeye çalışan bir adam, yanlışlıkla birinin ayağına basınca, özür dilemeye vakit kalmadan adam feryadı bastı:

— Eşek!...

Şaşkına dönen adam, ona şu cevabı verdi:

— Affedersiniz ama beyefendi, bir eşek, insanın ayağına basamaz fakat insan bir eşeğin ayağına basabilir.

**Dilek KAFKAS**  
Göztepe İstasyon Çıkması  
No: 72/1  
Kadıköy/İST.

## ÜZÜM

Coğrafya dersinde, sözlüye kalkan arkadaşımıza hoca çıkıştı:

— Kızım, artık üzümün de nerede yetiştiğini bilmiyorsan...

O sırada arka taraflardan bir ses duyuldu:

— Üzümünü ye, bağını sormalı!..

**İşıl AYKACI**  
Tandoğan Meydanı 6/16  
**ANKARA**



DİKKAT!  
FATOŞ  
ALİŞ  
VERİŞE  
ÇIKIYOR!



— Söyle bizimkilere, öğleye doğru yengenle buradan geçeceğiz. Anlasınlar, kıştır atmış mıyım, yoksa atmamış mıyım? demişti.

Dışarıya çıktıklarında Kâmuran:  
— Nereye gidiyoruz? diye sordu.  
— Uzak de el canım, şuradan şöyle gedersek, tamam... Sonra döner gene otele geliriz... Bilyon mu Kâmuran, benim bugün en neşeli günüm...

— Tabii, baba olmak kolay mı?  
Oysa ki, çoktan unutmıştı Rifat bu baba olma lâfını. Hatta akşamki sarhoşlukla hatırlamıyordu bile. Kâmuran:

— Bir insan kolay kolay baba olamaz, deyince, sevinmeye başladı baba olma durumuna da:

— Demek ben baba olabildim?... Ne eyi be...

— Karnında senin çocuğunu taşıyorum...

İçinden geçirdi. Acaba, şöyle bir ara, kahveye veya berbere girmek nasip olursa, onlara dese miydi:

«Karnında da çocuk var, benden ha... Ben yakında baba olacam, hem de resmen baba... Üstelik baba olmak da kolay de el... Ulan hıyarlar, hanginiz babasınız? Amma ben babayım... Hem biliyor musunuz, niye benden çocuk koydu karnına? Bana taptığı için. Bugün ben 'i tekme atsam şu gapıda gördüğünüz avrada, tamam, ayaklarına gapanır. Gapıdan govсам pencereden gelir, pencereden govсам gapıdan gelir. Amma yapmam. Vicdan denen şey vardır, hem erkeklige de sığmaz bu. Görmedik mi yani filmlerde, nasıl karnında çocuğuyla herif avradı so-kağa atıyor da, sona avradın başına neler geliyor... Yok oğlum yok, biz haram süt emmedik...»

Kahvenin olduğu yere yaklaştıklarında, Rifat:

— Kâmuran be, dedi, sana bişe desem... Şöyle elini arkandan do-lasan?

— Niye?  
— Canım istedi de...  
— Olmaz...  
— Niye be... Hatırım için.  
— Olmaz!  
— Ölese goluma gir.  
— Ulan ne var böyle yürüsek iş-tel...

— Yalvarırım...

Kâmuran, şöyle bir dakikacık gir-di çıktı koluna. Oysa ki kahvenin bulunduğu yere gelmemişlerdi...

— Çıkma! diye yalvardı Rifat.

— Neden çıkmayacakmışım, se-nin emrinle mi girip çıkacağız? Bak ben böyle şeyleri sevmem ha...

— Pekiyi pekiyi, sen bilin.  
Kadının:

«Haydi geri dönelim» demesinden

# ŞEKERİ ORTA



## MUZAFFER İZGÜ

korkan Rifat, başka bir şey konuşa-madı. Kahvenin kapısında bekleyen Top Teyfik, bunların geldiğini karşı-dan görünce, içeriye bir ışık çek-ti:

— Hey millet, geliyor bizim artis Rifat! dedi.

— Deme lan! diyen fırladı sandal-yesinden... Kahvenin camları kirli olduğu için tümü de, sanki kahvenin içinde yangın varmış gibi dışarıya fırladılar. Ocakçı bile, çok şekerli kahveyi ateşin üzerinde bırakıp dışarıya çıktı.

— Heye lan, vallaha geliyor, dedi-ler.

— Bak sen artise!...

— Amma ne ki lan, anası yerinde yoksa bile, avrat kırkında rahat var...

— Yok deve... Olsa olsa otuzbeşin-de.

— Böylesini babam da bulur.

— Biz de zannettik, şöyle onbeş, onaltısında...

— Ühüü, kimbilir kaç gişiden ge-ri galmadın bu...

— Tabii olacak oğlum, avrat ti-yatroda çalışıyor, hem de çadır t.l. yatrosunda. Bunların hepsi, onikiye kadar tiyatroya, ondan sona uçuş...

— Uçuş ki ne uçuş... Pike anam avradım olsun...

— Amma boşverin parasını yiyor-sa helâl olsun...

— Avratta mal mülk gıyak ha... Şu ayaklara bak lan, baboş baboş...

— Deyzesi yerinde...

Önlerine vardıklarında Rifat'ın a-yakları dolandı. Sol ayağını iki kez üst üste atınca, Kâmuran'ın ayağı-na çarptı. Az kalsın Kâmuran da dü-şecekti.

Kâmuran:  
— N'oluyor? dedi.

Rifat sırttı:  
— Heç heç!...

Kahvedekilerden biri:  
— Lan bağıri mi, gel Rifat bi çay için yengeyle diye, dedi.

— Boşver lan, oğlanın pozunu boz-ma. Baksana, sanki yanında o Fran-sız artisti varmış gibi yürüyor...

— Var mı lan senin yanında böy-le bi dene?

— Ben n'apacam oğlum böylesini, ana mı diyecem?

— Ana mana, gece sarılıp da göz-

lerini gapadın mı, tamam, farzet ya-nındaki o Fransız artisti... Niyete bağılı oğlum iş, niyete... Sen bi av-rada hangi avrat niyetiynen sarılır-san, avrat o avrat olur. Hambal Ha-lo, daha dün annatmadı mı, avradı galın dudaklı, el tapan ayak tapan, işde geldi yar yıkan cinsindenmiş de, adam gözünü gapadı mı, far-zedermiş yar yıkanı dünyanın en güzel avradı...

— N'apak, ölek mi şindi yâni?

— Yoo, gısganma oğlanı... Yer yer parasını, sona bi dekme, sen sağ ben selâmet...

Timur ismindeki bir arkadaşı, ar-dından zort çekecekti ama, kahve-nin ocakçısı tuttu:

— Yapma lan, dedi... Lillâh gibi avrat işde... Ah ah, ulan benim de böyle bi dene olsa anam avradım olsun, şöyle parasını yesem, sabah-ları bi uyusam sekize dokuza ga-dar... Avrattaki şu galçaya bak be, hamam bohçası gibi... Ben merak-hım galçaya... Avratta galça olsun yeter...

— Haydi moruk, dedi gencin biri. Senin için geçmiş de, ondan böyle yaşlısına heves ediyon, hele bizim gibi genç olacan...

Ocakçı kızdı:

— Genç olmuşun da ne halt et-mişin? Akşama kadar burda iskam-bil oynan, var mı şöyle senin de bi dene?

— Biz tenezzül etmek oğlum böy-lelerine... Bize oldu mu, keklik ol-malı, sekmeli... Şunun yürüyüşüne baksana, nerdeyse düşecek.

— Sen onu bi de evde gör...

Rifat, ne ettiyse başını kaldırıp bakamadı arkadaşlarının gözlerinin içine. Oysa ki, akşamdan beri hep bunu düşünüp durmuştu. Şöyle, on-ların gözlerinin içine bakacak, hat-tâ «İşte görün» gibilerden sırtacak-tı bile. Ama, bundan sonra ölse de gam yemezdi... Yarın filtrelî bir si-garayla damlardı kahveye:

«Nasılmış lan inekler, avrat dedi-ğin bize tapar» diye fiyakasını atar-dı.

Bir sokak sonra, berberin oraya geldiler. Sabahleyin berbere haber verememişti. Onun için, dükkânın yanına yaklaşıncı, Kâmuran'a:

— Şu dükkâna bişe desem, gız-man ya? dedi.

— Çabuk de gell!

Rifat berber dükkânına girdi. Ber-ber; uzun bir «Oooo» çektikten son-ra:

— Nerelerdesin lan artis bozuntu-su? dedi.

Rifat, hış, yaptı:

— Dışarda yengen var.

— Ne?

— Yengen... Artis yengen...

Berber, elindeki usturayı havada gezdirip, sabunlu sakalı elindeki kâ-ğıda sildikten sonra:

— Bu mu? dedi.

— He...

— Lan o kırkında var...

— Hadi lan ordan, kedi yetişme-diği ciğere pis dermiş, tam otuzbe-şinde. Artis oğlum bu, artistler za-manından evvel ihtiyarlar... Ağana lillâh gibi tapıyor, ağa da parası-nı yiyor...

— Helee, belli üstünden başın-dan...

— İsmarladık oğlum, halis gupon gumaşdan... Avrat verdi parasını, tıkr tıkr...

Dışarıya çıktı:

— Hadi gidek, dedi.

Kâmuran koluna girdi Rifat'ın... Rifat uçu sevincinden... Gerçi kah-venin önünde girmemişti ama, ber-ber tüm millete söylerdi, derdi ki:

— Vallaha avrat vantuz gibi, da-ha oğlan yanına varır varmaz, he-men goluına girdi. Sahiden lan tapı-yor... Heç işde, bizdeki şans mı?

Olacak böyle bi it şansı, bulacan böyle bi denesini, nene gerek akşama kadar işkembe gazmak, yat aş-sağı...

Berber ardından:

— Hiyar, dedi, at o avradın su-ratından boyayı süsü, benim anam-dan yaşlı görünü. Hele sen onu ha-mamdan çıkınca görecen... Doğru de el mi Halis galfa?

Taş olmakta olan Halis kalfa:

— Heye, dedi... Bunlar hep sîls güzeli olurlar... Amma yiğidi öldür, hakkını inkâr etme, camî yıkılsa mihrabı yerinde galır, avratta ta-kım taklavat yerinde ha!...

— Neresi yerinde be Halis galfa, görmedin mi, amcık galça var hep-si o kadar...

— Daha ne olsun oğlum?

— Bi galça yeter mi?

— İki galça mı isden?

Rifat Kâmuran'ın koluna girmesin-den yararlanarak aklına çok parlak bir fikir geldi. Acaba şöyle kendi mahallelerine dek bir uzansalar, ev-lerine gitseler, yanındaki kadını, a-nasına gösterse... Şöyle mahallede iki akşama bir kafayı çekip de ge-len, narâlar patlatarak mahallede namh kabadayı sayılan Yampir Sa-

## Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer Caddesi

No: 8-10, Daire: 3, İstanbul

Telefon: 22 18 11

DİKKAT!

Mecmuamızın eski sayılarını is-teyen okuyucularımızın, beher sayı için 150 Krş. luk posta pu-lu göndermeleri kâfidir.

dık'a hayran olanlara da postasını koyuverse... Nasıl olurdu acaba? Yampir Sadık da kimdi ki? Üstündeki, başındaki, midesindeki, hepsi dost tuttuğu kadınların sayesinde değil miydi? Öyleyse mahalle iftihar edip sevinmeliydi, mahallemiz bir Yampir daha yetiştiriyor, maşallah bereketli mahalle, demelilerdi... Sonra konuşmalıydı kadınlar aralarında:

«Anaaam anaaam, onsekizinde başladı... Onsekizinde başladığına göre, kimbilir Yampir'in yaşına gelince ne olur? On dene dost tutar. Kerasalarla (paytonlarla) biri gelir, biri gider orusbuların. Aman eyi eyi, mahalleye şenlik çıkar. Hem bu orusbular eyi kalbli de olurlar, ke-rusaya binerken havaya para serperler, çocuklarımız da gapışırılar...» diye.

— Kâmuran, dedi.  
— Evet...  
— Bişe desem...  
— Boyuna diyorsun...  
— Bi kere bizim eve gitsen?  
— Nee?  
— Bizim eve.  
— Deli misin sen?  
— Niye?  
— Sonra annen girişsin mi bana, oğlumu kandırmışsın diye?  
— Vallaha bir şey demez.  
— Anaların yüreği yufka olur.  
— Bişe diyemez, korkarlar ben-den.

— Ya mahallede rezil edersen beni?  
— Vallaha bir şey olmaz diyorum sana... Hem ne diyecem billyen mu, ana, bak bu gelinin diyecem.  
Kâmuran gülmüşü:  
— Ne gelin ya, dedi. Bi teliynen duvağı eksik.  
— Hadi n'olur Kâmuran.  
— Sen delisin vallaha.  
— Hadi hadi...  
— Oğlum, baban maban evde olur, sonra mahalleyi başımıza yığarlar?...

— Bir şey olursa o zaman söyle...  
— Başka gün gitsen?  
— Çıkmışken...  
— İyi...

Rifat'ın gözleri bir payton aradı. Elbette mahalleye böyle yürüyü yürüyü gidilmezdi. Yampir Sadık hiç bir gün yürüyü yürüyü bar kızlarını getirmemişti ki eve. Hep paytonla gelirlerdi. İlkın Yampir inderdi pay-tondan, sonra:

«En kız Allahsız, ne guruldun öyle arabanın içine» derdi.  
Gerçi kendisi Kâmuran'a öyle diyemezdi ya:

— İn hele, diyebilirdi...  
Paytonu çevirdi. Bindiler. Kâmu-ran:

— Uzak mı? diye sordu.  
— Yoo, o kadar uzak deil amma, yayan getmek istemedim. Şöyle karasaynan gedersek daha okkahl olur.  
Anası pek bir şey demezdi ama, ninesi bakalım ne diyecekti? Şayet ileri giderse, bir hôt çekerdi ninesi-ne, tamam, susar kalırdı köşesin-de...

Payton mahalleye girer girmez, bir yığın çocuk paytonun orasına, burasına asılıp, paytonla beraber koşmaya başladılar. Arabacı, ona kırbaç, buna kırbaç, yetiştiremiyor. du kırbaç...

— Lan ne fırlama bunlar be, at sineği bunlardan daha arlı hayalı, çekilin lan piç guruları!...

Arabanın orasından burasından koşan çocuklar:

— Rifat âbi, Rifat âbi! diye bağı-ıyorlardı.

Rifat, cebindeki yıld kuruş kadar bozukluğu fırlatıverdi arabadan dışarıya. Çocuklar üstüştüler paranın üzerine. Kapamayanlar tekrar koşup geldiler:

— Bize de Rifat âbi, bize de! diye bağırırmaya başladılar.

Arabacı söyleniyordu:

(Devamı var)



Yazısız

## İlaç

Eczaneye giren müşteri:  
— Sivrisineklere karşı kullan-lacak bir ilaç verir misiniz? de-di.

— Üç çeşit ilacımız var, diyen eczacı, ilaçları tezgâha koyup ya-rarlarını anlatmaya başladı: Bu, sivrisineklere buca buca kaçırır. Bu, saniyede öldürür.

Müşteri sordu:  
— Peki, bu?...  
— Bu da sivrisineklere feci şe-kilde kaşındırır!

## Garip şehir

Tanınmış artist Orson Welles, Hollywood hakkında şunu söylü-yor:

— Çok garip bir şehir, burada bir artist, tanınmak için yıllarca çalışır, meşhur olunca da tanın-mamak için siyah gözlük takar!..

## Yararlı hayvanlar

Küçük öğrencilerinden birini tahtaya kaldıran öğretmen:

— Yararlı hayvanları bana sı-rasiyle say bakayım, dedi.

Çocuk saydı:  
— At, koyun, inek ve ağabe-yin.

Öğretmen şaşırdı:

— Haydi ilk üçünü anladık. Bi-rine yük vururuz. İkincisinin e-tinden, sütünden, derisinden ya-rarlanırsınız. Üçüncüsünün de öy-le... Peki ağabeyini ne yaparız?

— Çarşıya pazara yollarız, diye cevap verdi çocuk.



— Hadi, seni affettim.. gel, yat yanıma!..



## Deli hangisi?

Muayenehaneye gelen adamı güler yüzle karşılayan ruh dok-toru, sordu:

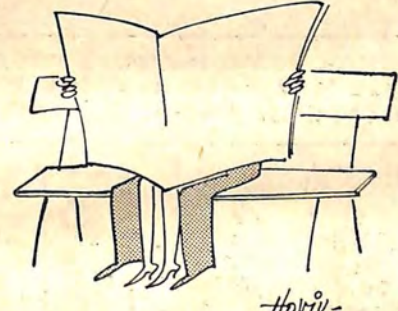
— Şikâyetiniz?...  
— Hamdolsun kendimden bir şikâyetim yok, dedi adam. Ar-zulanacak her şeye sahibim. Zafer, güç, zenginlik bende. Üstelik Fransa gibi koskoca bir ülkenin imparatoruyum. Buraya, karı-mın durumunu görüşmek için geldim.

— Karınızın hastalığı nedir?  
Napolyon giyimli, Napolyon pozlu adam dudak büktü:  
— Bilmem ki... Zavallı kadın, kendisini imparator karısı sa-nıyor!

## Sonuna kadar...

Çevirdiği son filmi bitiren başarısız filmler yapımcısı, film hakkında sorular yağdıran gazeteciye:

— İlk gösterilişi, sefere yeni konan bir uçakta yapılacak, dedi. Diğer sordu:  
— Sizce bunun bir önemi var mı?...  
— Elbette, diye cevap verdi yapımcı. Düşünün bir kez; film bitmeden hiç kimse salonu terkedemeyecek!



Yazısız

## Aksilik

Geceyi geçirmek üzere köprü altına postu seren iki hippiden biri sordu:

— En son ne zamank yıkan-mıştın?

Arkadaşı cevap verdi:  
— 1971'in ilk günlerinde...

— Yeniden yıkanmayı düşün-müyor musun?

— Düşünüyorum ama, samırım mümkün olmayacak bu gidişle...

— Neden?

— Pantolonumun fermuarı pas-lanmış da, ondan!

## Hih demiş...

Toto kuponunu andıran karne-siyle odaya giren küçük, kendin-den bahsedildikçe «Her şeyi ile benim modelim» diyen babasına:

— Karneyi görmeden daha iyi olur, dedi. O konuda da hih de-miş burnundan düşmüşüm!

## Görelim

Dâvetlilerle birlikte yiyen, içen, danseden iki gangsterden biri, balonun sona ermesiyle arkadaşın-ın yanına döndü ve:

— Dansettiğim kızın parmağın-da şahane bir pırlanta yüzük vardı, dedi.

Diğeri elini uzattı:

— Göster bakayım...

## Eski satıcı

Personel şefinin:  
— Daha önce satıcılık yapmış mıydınız? sorusuna, tezgâhtarlık için müracaat eden genç kız ce-vap verdi:

— Evet, elmas yüzük ve küpe-ler satmıştım.

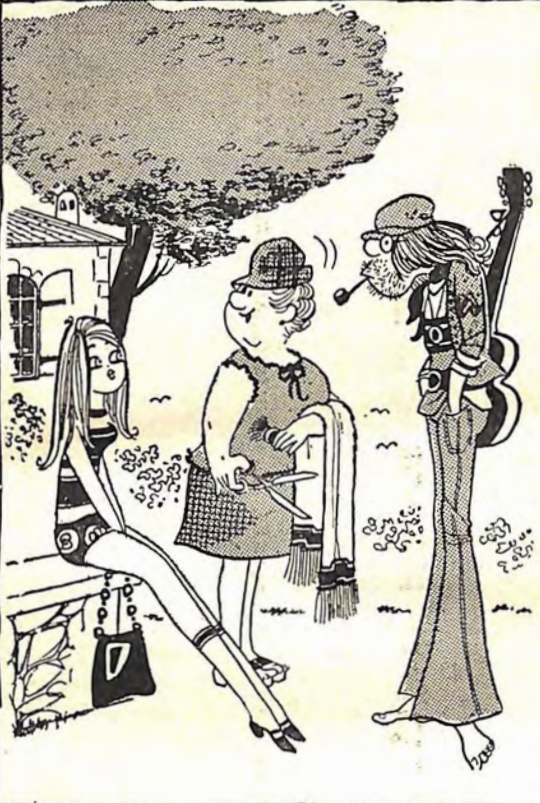
— Güzel. Bir kuyumcуда mı çalışıyordunuz?

— Hayır, evden aşırıyordum!

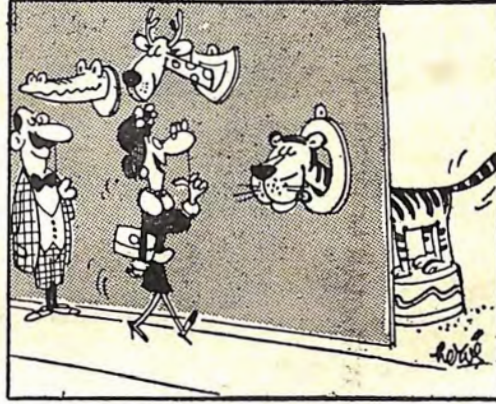


— İşte, giyindim... Çıkabiliriz artık!..

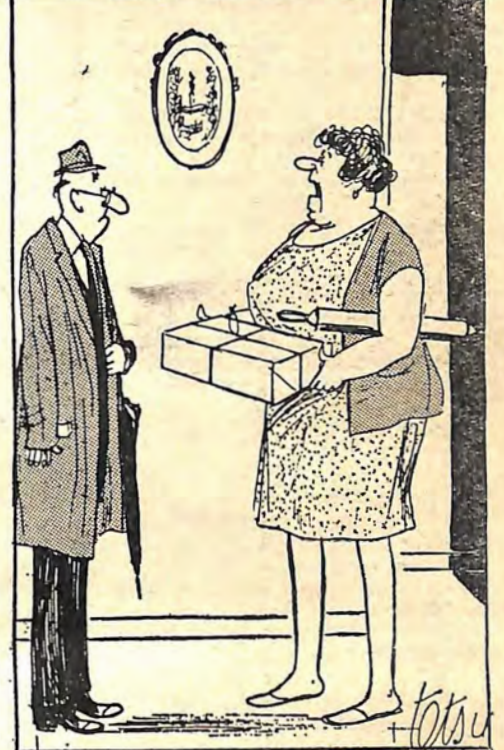
# Dünya Karika türleri



- MERAK ETME KIZIM... ŞİMDİ ONU YIKAR, SAĞINI SAKALINI KESER, BABANIN BEĞENECEĞİ ŞEKLE SOKARIM!...



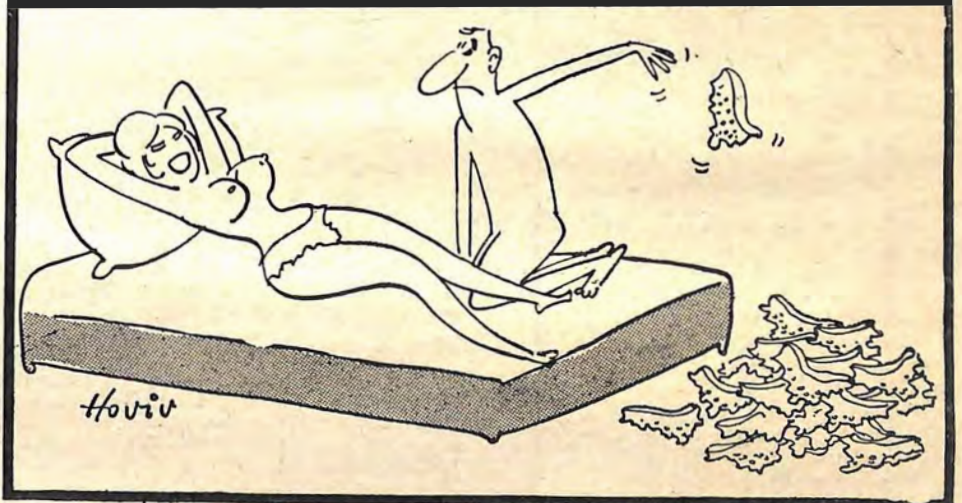
- AV HATİRALARININ BÜ KADAR CANLISINI GÖRMEMİŞTİM. İNSAN ŞU KAPLANIN NEREDEYSE ÜSTÜNE ATLIYACAĞINI SANIYOR!...



-SANA BOKS ELDİVENLERİ ALDIM. ERKEK DEDİĞİN KENDİNİ KORUYABİLMELİ!...



-OOO, BUYURUN... HELE ÖNCE AYAKKABI-  
LARINIZI ÇIKARIN DA...



Hoviv

YAZISIZ...



-BENİ DİNLEMİYORSUN GALİBA!...



YAZISIZ...



-GÖRÜYORSUNUZ YA, ARTIK MODERNLEŞİYORUZ!...

# MİLYON PAZARI İŞ BANKASINDA



Tasarruflarınızı  
yıl sonuna kadar  
İş Bankasında toplıyarak  
"Milyon Pazarından"  
siz de faydalanınız.

17 500 talihlinin  
tam 17 MİLYON lira tutarında  
ikramiye kazanacağı  
bu büyük çekilişte:

**50** APARTMAN  
DAİRESİ

50 ADET  
**100.000 TL.**

100 ADET  
10.000 LİRA

300 ADET  
5.000 LİRA

1000 ADET  
1.000 LİRA

ve 16 000 talihliye  
çeşitli para ikramiyeleri  
dağıtılacaktır

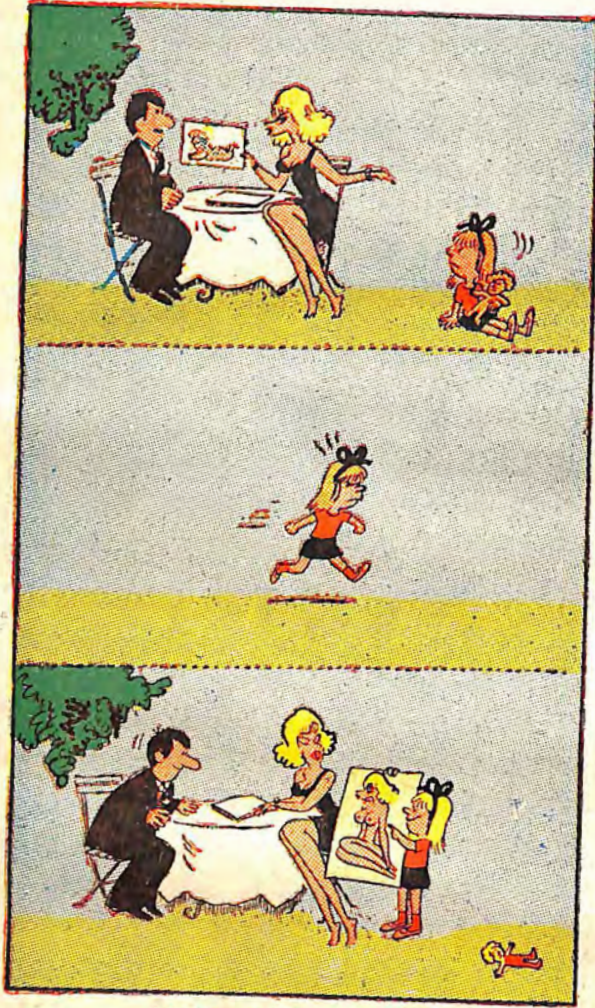
## TÜRKİYE



## BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

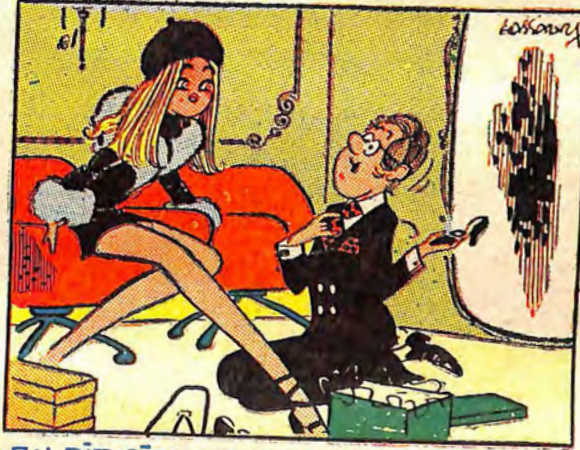
# Akbaba



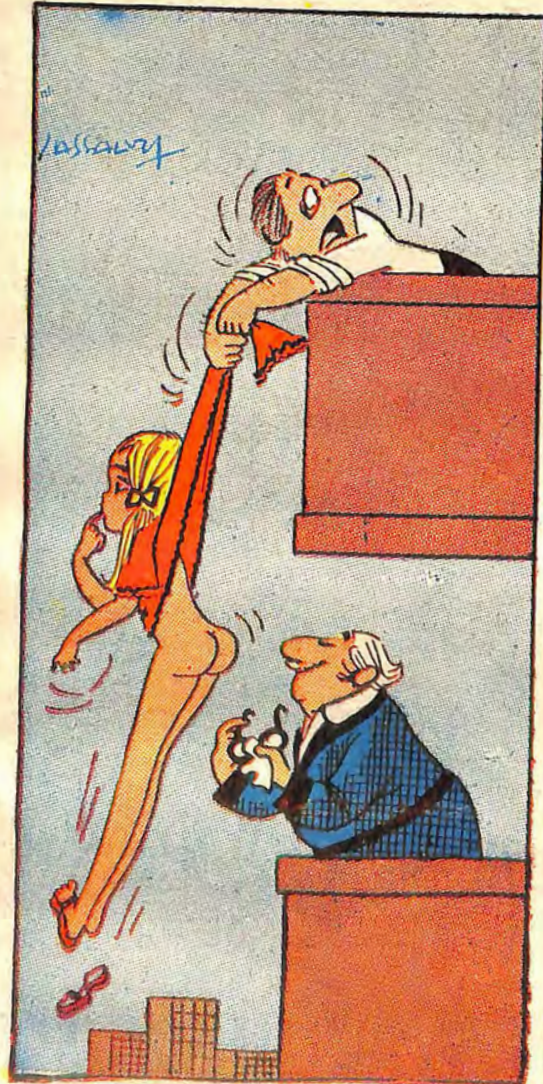
YAZISIZ



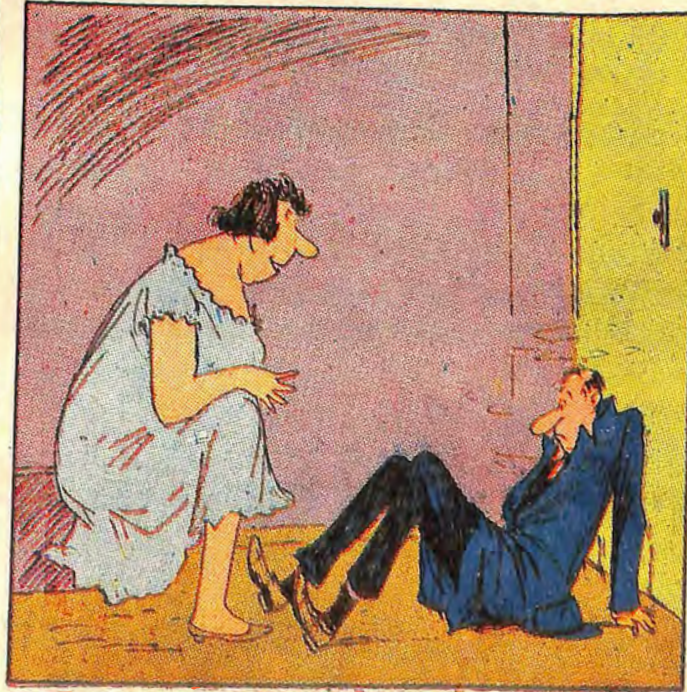
YAZISIZ



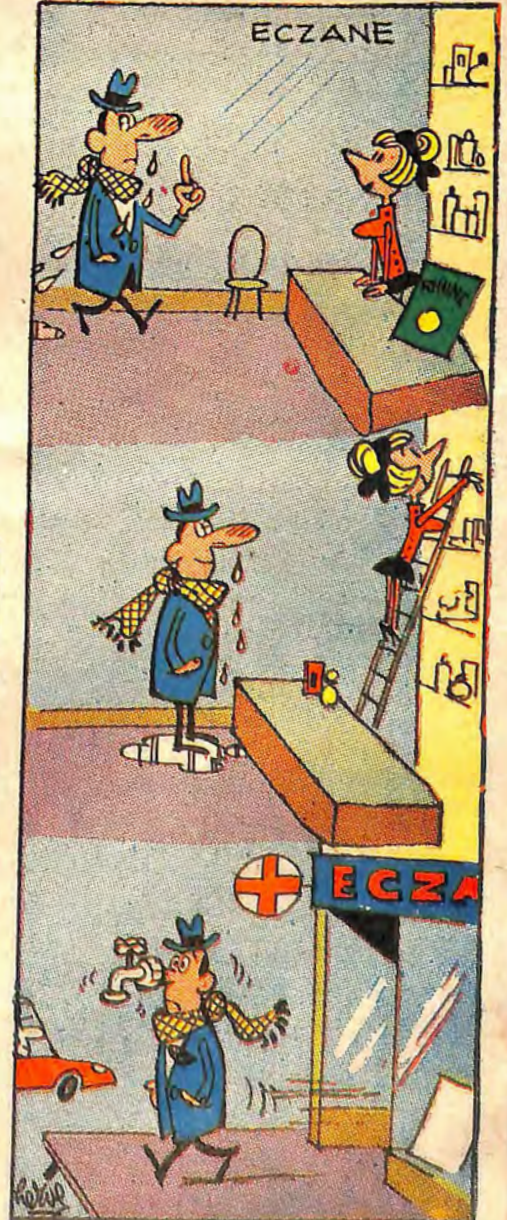
-BU BİR ÇİFT ŞAHANE AYAK BU GECE SERBESTSELER, ONLARI DANS ETMEYE DAVET EDİYORUM!..



-YETİŞİN, CAN KURTARAN YOK MUUU?..



-ZAVALLI SEVGİLİM... BİR KEREÇİK BOYNUNA SARILAYIM DEDİM!..



YAZISIZ